

NOTULEN van de openbare en besluitvormende raad van de gemeente Diemen, gehouden op 14 november 2024 in het gemeentehuis in Diemen, aanvang 20.00 uur.

Aanwezig:

(*fractievoorzitters)

Voorzitter	E. Boog
GroenLinks	E. Bouwhuis, T.A.C. de Bruijn, N. van Engelen, H. van 't Riet*, Y. Yildiz-Kaya
Ons Diemen	W. Advokaat*, A.S. de Jong, N.C.F. Moors
D66	S.E. Muijs, R. Poelwijk*, O.U. Ramautarsing
VVD	J.A. Jägers, V.A. Voermans*
PvdA	W.K. van Es, F.W. Geerts, S. Kuilman*
Ouderenpartij Diemen	E.S. den Heijer, P.A. Prins*
Onafhankelijk Diemen	A.R. van Marion, J.G.M. Sikking*
College	M.A. van den Berg, M. Everhardt, J.D.W. Klaasse en J. Prins alsmede G.T. Wildeman (gemeentesecretaris)
Notulist	J.B. Kammeraad
Griffier	W. van Zanen
Afwezig:	H.J. Berkhout (D66), H. Dijkman (VVD), J. de Jong (OD)

1.A Opening en mededelingen van de voorzitter

De VOORZITTER: dames en heren. Ik open de gemeenteraadsvergadering van 14 november 2024. Ik heb bericht van verhindering ontvangen van de heer J. de Jong, van de heer Dijkman en van de heer Berkhout. Daarnaast is mij schriftelijk aangegeven door de fractie van de Onafhankelijke Partij Diemen dat zij voortaan onder de naam Onafhankelijk Diemen actief zullen zijn. Dus vanaf nu zullen wij die fractie inderdaad onder die naam bejegenen. Op de naambordjes is het nog net niet geregeld maar op de schermen hebben we het hoop ik al wel kunnen organiseren. Dus dat gaan we straks zien meneer Sikking. Dat kunt u straks testen als u het woord krijgt.

1.B Vaststelling agenda

De VOORZITTER: zijn daar punten voor de agenda? Dat is niet het geval.

1.C Vragen van het publiek aan de raad

De VOORZITTER: er zijn geen vragen van het publiek aan de raad ingediend.

1.D Ingekomen stukken

De VOORZITTER: zijn daar opmerkingen over? Dat is niet het geval.

1.E Mededelingen van het college

De VOORZITTER: ik heb één mededeling. We hebben namelijk eerder gesproken over de klachtenregeling. Toen heb ik bij de behandeling van het jaarverslag, waar ook de Ombudsman aanwezig was, ook aangegeven op vragen van mevrouw Ramautarsing dat ik zou overwegen om te kijken of ik het stuk aangepast op korte termijn zou doorsturen of dat ik nog eens even fris en open naar dat stuk zou kijken. Ik heb gekozen voor het laatste waarbij ik dan ook wil kijken naar de laatste modelverordening die daarvoor geldt. Dat betekent dat wij er iets meer de tijd voor nemen en dat we in het eerste halfjaar van volgend jaar terugkomen met een nieuw voorstel.

1.F Mededelingen uit de regio

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Op 5 november vergaderde de regioraad van de VRA. Allereerst was daar de belangrijke mededeling dat het dagelijks bestuur nog steeds in constructief overleg is met het GVB om te komen tot een nieuwe concessie voor de komende jaren. Er waren wederom insprekers over het doortrekken van lijn 41 naar het Muiderpoortstation en de inspraak van 2 andere mensen betrof EBS en de problematiek in Zaanstreek-Waterland.

Een belangrijk punt op de agenda betrof de definitieve vaststelling van de begroting en het meerjarenuitvoeringsplan. De begroting stond al eerder in concept op de agenda en medegedeeld kon worden dat de ingediende zienswijzen niet hebben geleid tot een aanpassing van het cijfermatige deel. Ook de beoogde 10% korting op de BDU-gelden (Brede Doeluitkering) zijn niet in de cijfers verwerkt. Sowieso niet voor 2025 omdat de korting pas in 2026 zou ingaan en anderzijds ook niet omdat er nog druk wordt gelobbyd om de korting van tafel te krijgen.

We volgden een discussie over het personeelstekort. Dat probleem speelt het vervoer nog steeds uitgebreid parten. De voorzitter van het dagelijks bestuur gaf aan erover opnieuw in gesprek te gaan met de vervoerders om daarmee de vinger aan de pols te houden. Ondertussen wordt ingezet op allerlei groepen voor het werk van chauffeurs zoals jongeren, Engelstaligen en ook statushouders.

Dan over de tariefvoorstellen. Deze zullen komend jaar met 3,4% omhoog gaan. Dit zal niet worden opgevangen met de Bikker-gelden. Het zou daar namelijk gaan om extra structurele kosten voor de Vervoerregio en dergelijke tariefsverhogingen zijn jaarlijks te verwachten.

Dus daar zouden we uiteindelijk niet mee uitkomen. Met de informatie over de tariefvoorstellen hebben de vervoerders hun plannen uit de doeken gedaan over hoe zij willen omgaan met allerhande kortingen en staffels de komende jaren en met name het komende jaar ook.

Verder kwam aan de orde de samenwerking van de vervoerders en de Vervoerregio op het gebied van de energietransitie waarbij het bijvoorbeeld gaat om het delen van oplaadpunten van elektrische vervoermiddelen. Tenslotte was er nog een besloten gedeelte over de gesprekken die gaande zijn over de concessieverlening met het GVB.

De heer PRINS: dank u voorzitter. U koppelt altijd terug wat er uit de vergadering is gekomen en sommige dingen lijken wat verder van ons bed te zijn dan andere. De concessie GVB heeft natuurlijk direct invloed op ons, hoe die aan besteed gaat worden, maar ik lees al enige maanden en u zei het net zelf ook al dat over de concessie Zaanstreek-Waterland aan EBS veel kritiek is omdat bussen uitvallen, vertragingen et cetera. Ik veronderstel ook dat er inwoners uit Diemen zijn die ook van die bussen gebruikmaken voor hun werk, voor familiebezoek et cetera. Is die concessie ooit hier besproken? Nee, want we denken dat het ver weg is, verder weg dan het GVB, maar ik heb vandaag gelezen dat een zestal raadsleden uit Zaanstad die in de Vervoerregio zitten eigenlijk van die concessie af willen. Dat kan waarschijnlijk niet maar hoe bent u daar in de afgelopen tijd mee omgegaan? Ik

neem aan dat u voor die concessie hebt gestemd maar die is volgens mij hier niet besproken.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Dat klopt. Die is hier niet besproken en die is ook in de vervoerregioraad, voor zover ik mij kan herinneren, in mijn periode niet aan de orde geweest.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Het betreft de concessie Zaanstreek-Waterland. Er is een klankbordgroep daarvoor opgericht zoals bij iedere concessie en dat waren hoofdzakelijk mensen uit Purmerend, Zaanstad et cetera. Omdat EBS hier niet actief is speelde het hier geen rol maar in de Vervoerregio speelt het wel degelijk een rol gezien alle klachten. Vooral het handhaven en iedere keer beloftes die niet nagekomen worden door EBS, dat is inderdaad een probleem maar dat speelt niet in de concessie Amsterdam waar de heer Jägers en ik ook zitten in de klankbordgroep, daar hebben we geen problemen. In ieder geval niet van dien aard.

De heer PRINS: dank u voorzitter, maar ik lees wel in de krant dat het GVB mogelijk ingeruild zou kunnen worden voor een andere vervoerder. Als je dan die ervaring hebt met Zaanstreek-Waterland zou je toch wel heel goed moeten nadenken of je ooit zou moeten instemmen met een andere vervoerder dan het GVB. Ik zeg niet dat ik verliefd ben op het GVB want we hebben daar genoeg klachten over maar het is wel al sinds 100 jaar de vervoerder van Amsterdam en omstreken.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik moet toch de heer Prins even corrigeren. Het betreft niet een aanbesteding, het GVB is een inbesteding, dus dat wordt altijd GVB en daar hoeft u zich geen zorgen over te maken.

1.G Vragen van de raad aan het college

De VOORZITTER: er zijn geen vragen van de raad aan het college ingediend.

1.H Vaststellen notulen 24 oktober 2024

De VOORZITTER: die zijn aangenomen.

1.I Bestuurlijke termijnagenda

De VOORZITTER: zijn daar punten over? Dat is niet het geval.

1.J Overzichten openstaande moties en toezeggingen

Mevrouw RAMAUTARSING: dank u voorzitter. Ik wil als het gaat om toezegging 56 vragen aan de wethouder of zij zou kunnen vertellen hoe het nu staat met de uitvoering van deze motie.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Op dit moment leggen wij de laatste hand aan de afdoening van deze toezegging. Er zijn wat teksten uitgewisseld en ik heb goede verwachtingen dat wij binnenkort kunnen komen tot een goede afdoening van deze toezegging.

De VOORZITTER: dan blijft die nog even staan maar binnenkort kunnen we hem definitief afdoen.

2. Programmabegroting 2025

De VOORZITTER: voor de kijkers geef ik nog even aan dat de raad dit jaar heeft besloten om het accent bij de P&C-cyclus te verleggen naar de kadernota. Dus eerder dit jaar zijn bij de kadernota onder andere de algemene beschouwingen gehouden maar we bespreken natuurlijk wel, en zoals altijd, de programmabegroting 2025 in deze raad. Dat doen wij niet achter het kathedr. Dus die staat ook niet klaar vanavond zoals u heeft gezien en wij bespreken de begroting in gewone termijnen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Mag ik een voorstel doen dat elke fractie die een motie of amendement heeft ingediend die vooraf aan de eerste ronde te laten toelichten want vorige week in de informatieve raad is geen motie toegelicht, wel eentje aangekondigd. Het is dan wel handig dat we daarna kunnen reageren daarop.

De VOORZITTER: dat vind ik een goed ordevoorstel want anders wordt het een beetje rommelig.

De heer ADVOKAAT: voorzitter, de vergadering gaat als volgt. We behandelen eerst het stuk en als we de begroting hebben behandeld in eerste en eventueel tweede termijn daarna de moties en amendementen.

De VOORZITTER: ik ging ervan uit dat iedereen in zijn eigen termijn een motie of een amendement gaat aankondigen maar het is lastig als dat halverwege gebeurt, dat fracties die daarvoor zijn geweest weer later moeten reageren op die motie of het amendement.

De heer ADVOKAAT: voorzitter, als we ons gewoon houden aan de agenda is dat geen probleem want je hebt 2A tot en met C.

De VOORZITTER: voor een goede vergaderorde vind ik het voorstel van de heer Prins eigenlijk wel logisch. Dus ik zou daar toch in mee willen gaan en dan ga ik het rijtje langs zoals in iBabs is aangegeven en dan begin ik bij het amendement van VVD en Onafhankelijk Diemen.

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Vorige week hebben wij het al kort aangekondigd. De extra verhoging van de ozb had onderdeel moeten zijn van het debat bij de kadernota. Wij zijn voor betaalbaar wonen en niet op voorhand verhoging van de lasten. Het extra verhogen van de lasten vraagt om een goede motivering en die ontbreekt op dit moment en daarom dienen wij een amendement in om de extra verhoging niet door te voeren. Het amendement luidt als volgt:

We stellen vast dat:

- In de kadernota is vastgesteld om alle belastingen en tarieven met 2,2% te indexeren;
- Het college nu onverwacht een totale verhoging voorstelt van 5% van het ozb-tarief voor woningen en hiermee sprake is van € 135.000 aan extra opbrengsten.

We hebben nagedacht over en houden rekening met het volgende:

- Bij de vaststelling van het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 is besloten het tarief rioolbelasting vanaf 2024 tot en met 2028, bovenop de indexatie met € 5 te verhogen;

- Diemen al tot de duurdere gemeenten behoort qua gemeentelijke heffingen (ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing) in vergelijking met andere gemeenten. Zie het Coelo overzicht op blz. 155 van de Programmabegroting;
- De gemeente de financiën goed op orde heeft en 2025 een positief structureel saldo laat zien.

We vinden dat:

1. Vaststellen van de 'Programmabegroting 2025' inclusief de nieuwe beleidsvoorstellen zoals opgenomen in bijlage 1 'Nieuw beleid in de Programmabegroting 2025' met dien verstande dat het ozb-tarief voor eigenaren van woningen eveneens wordt geïndexeerd met 2,2% en deze wijziging te verwerken in de eerstkomende begrotingswijziging.

De Diemense VVD
Veerle Voermans

Onafhankelijk Diemen
Jan Sikking

De VOORZITTER: dit nemen we mee in onze termijnen. Dan kunt u reageren op de moties en amendementen. Dan gaan we naar de motie van de hele raad, de motie Heen en Weer.

De heer PRINS: dank u voorzitter. We hebben ongeveer 4 weken geleden een eerste versie van de motie Heen en Weer aanvullend vervoer rondgestuurd aan de fracties. Afgelopen week hebben we na overleg met de fracties van VVD en PvdA het dictum van de motie over het Heen en Weer vervoer aangepast en we spreken met de mede-indieners uit dat we positief staan tegenover het initiatief van de Stichting HeenenWeer Diemen waarmee aanvullend vervoer in Diemen georganiseerd kan worden. We hebben een vraag aan het college over een passende dekking weggelaten in de motie maar wij wezen als fractie wel op de post onvoorzien van € 60.000 die in elke begroting wordt opgenomen en dit bedrag is voor 2024 nog volledig beschikbaar zoals in de 4^e kwartaalbrief is te lezen. De motie luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- Diemense inwoners die beperkt mobiel zijn en daardoor gehinderd worden bij hun bezoeken aan artsen, eettafels, winkels, markt of sociale activiteiten, in een sociaal isolement kunnen verkeren;
- Diemense organisaties, zoals ANBO-PCOB, Welzijn Diemen en Zonnebloem, ervaren dat er behoefte is aan een vorm van aanvullend personenvervoer voor korte afstanden voor mensen die niet op eigen gelegenheid naar een OV-halte of voorziening kunnen lopen;
- Dat in diverse wijken in Amsterdam stichtingen HeenenWeer bestaan die dit soort vervoer organiseren voor een groeiend aantal gebruikers;
- Een inwoner van Diemen bij de recent gehouden Ideeën/Motiemarkt heeft voorgesteld een soortgelijk aanvullend vervoer in Diemen te realiseren;
- In Diemen de Stichting HeenenWeer Diemen is opgericht, die dit aanvullend vervoer wil organiseren, en heeft ingesproken in de informatieve raadsvergadering van 7 november;

We hebben nagedacht over en houden rekening met:

- Dat HeenenWeer grotendeels draait op vrijwilligers (chauffeurs, planners, bestuursleden) en daardoor goedkoper is dan commerciële vervoerders;
- Dat er ook een andere wijken van Amsterdam buiten de Ring A10 wordt nagedacht over invoering van HeenenWeer;
- Dat het in 2024 gestarte initiatief in Buitenveldert goed te vergelijken is met Diemen (wekelijks 35-40 ritten door ca. 120 gebruikers bij een begroting van € 20.000);

We vinden dat:

- Het aanvullend vervoer, zoals HeenenWeer organiseert, kan voorzien in een specifieke behoefte voor Diemenaren die beperkt mobiel zijn;
- Het idee om dit vervoer ook in Diemen te organiseren steun en uitwerking verdient omdat het een bijdrage levert aan het verkleinen van sociaal isolement van onze inwoners;
- De gemeente dit aanvullend vervoer niet zelf hoeft te organiseren maar wel kan faciliteren;
- De Stichting HeenenWeer Diemen in oprichting dit aanvullend vervoer wil vormgeven en organiseren;

We spreken uit dat:

- We positief staan tegenover het initiatief van de Stichting HeenenWeer Diemen waarmee aanvullend vervoer kan worden vormgegeven en georganiseerd.

Ouderenpartij Diemen Peter Prins	VVD Veerle Voermans	PvdA Frank Geerts	OnD Jan Sikking
GroenLinks Yeliz Yildiz-Kaya	D66 Sarie Muijs		

De VOORZITTER: dan ga ik naar de motie van GroenLinks, de rode Amerikaanse rivierkreeft en de motie Diemen is voor opvang.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Zoals afgelopen week al aangekondigd dienen wij een motie in over de Rode Amerikaanse rivierkreeft. Omdat deze invasief is en zowel de natuur als de constructies van onze waterwegen nadelig beïnvloedt vragen wij de wethouder om in gesprek te gaan met het waterschap en te bespreken of er acties zijn die wij als gemeente zouden kunnen ondernemen om dit aan te pakken. De motie luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- De rode Amerikaanse rivierkreeft (*P. clarkii*) in heel Nederland, en ook in Diemen, aanwezig is;
- Deze kreeft invasief (een probleem voor ecologie en lokale soorten) is waardoor er een verbod op het bezit, handel, kweek, transport en import is;
- Deze kreeft veroorzaakt een vermindering van biodiversiteit in het water;
- Deze kreeft zorgt voor economische schade aan dijken, dammen en waterwegen;
- Deze kreeft leidt tot een slechtere waterkwaliteit door het verwijderen van planten en opgraven van bodemdeeltjes;
- Waterkwaliteit en natuurbehoud voornamelijk een taak van het waterschap is.

We vinden dat:

- Biodiversiteit in onze gemeente van grote waarde is en bijdraagt aan een gezonde en fijne leefomgeving;
- Dijken, dammen en waterwegen beschermd moeten worden, juist in een waterland als Nederland;
- Waterkwaliteit hoog moet worden en blijven, ook voor onze gezondheid;
- Daarom de Amerikaanse rivierkreeft aangepakt moeten worden.

We vragen het college om:

- In gesprek te gaan met Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en anderen over:
 - hoe het staat met de rode Amerikaanse waterkreeft in onze gemeente. Denk aan verspreiding, populatie cijfers en schadekosten;
 - hoe de gemeente Diemen kan bijdragen aan het verminderen van het aantal rode Amerikaanse rivierkreeften en het verbeteren van de natuur;
- De raad voor 1 april door middel van een Informatie van het College te laten weten wat de uitkomsten zijn van dit gesprek.

GroenLinks

Tijl de Bruijn

Met betrekking tot opvang. Zoals vorige week aangekondigd dienen we vandaag de motie in waarmee we het college vragen vooral door te gaan met werk te maken van de opvang van asielzoekers zoals wordt gevraagd in de Spreidingswet, ongeacht of deze blijft gelden of wordt ingetrokken. We vinden het fijn dat de Partij van de Arbeid, D66 en ondertussen ook Ons Diemen deze met ons indient. De motie luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- Het huidige kabinet de Spreidingswet zo snel mogelijk wil afschaffen;
- Het afschaffen van deze wet niet betekent dat er minder mensen opgevangen moeten worden;
- Alle provincies willen dat de Spreidingswet overeind blijft;
- Diemen volgens de Spreidingswet 175 opvangplekken moet realiseren om bij te dragen aan een eerlijke verdeling van asielzoekers over Nederland;
- Er momenteel in Diemen een onderzoek plaatsvindt naar mogelijke locaties voor deze opvang.

We hebben nagedacht over en houden er rekening mee dat:

- De gemeenteraad van Diemen op 22 december 2023 de motie 'Ga door met de Spreidingswet' heeft aangenomen;
- Het belangrijk is dat gemeenten zoals Westerwolde (waar Ter Apel ligt) ontlast worden;
- Het doorgaan van de Spreidingswet niet vereist is om opvang te realiseren binnen de gemeente.

We vinden dat:

- Het essentieel is dat de opvang van asielzoekers op een menselijke manier wordt uitgevoerd en blijvend goed geregeld wordt.

We vragen het college om:

- Blijvend aandacht te hebben voor de opvang van asielzoekers en andere ontheemden;
- Actief te zoeken naar opvanglocaties voor asielzoekers en deze, waar mogelijk, te realiseren;
- Hiermee door te gaan, ook als de Spreidingswet wordt afgeschaft.

GroenLinks
Yeliz Yildiz-Kaya

Partij van de Arbeid
Sofie Kuilman

D66
Onitcha Ramautarsing

Ons Diemen
Wim Advokaat

De VOORZITTER: dan gaan we naar de motie van de VVD, GroenLinks en de Ouderenpartij Diemen zet ervaringsdeskundigen in bij armoedebeleid.

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Volgend jaar wordt er een nieuw armoedebeleid vastgesteld en wij hopen dat er meer aandacht komt voor de werkenden die de eindjes lastig aan elkaar krijgen en zzp'ers want nog steeds weten veel mensen de weg naar hulp niet te vinden en we geloven dat hier een grote toegevoegde waarde kan zijn van de ervaringsdeskundigen en in de motie vragen wij om de inzet en de professionalisering van de ervaringsdeskundigen meer ruimte te geven in dat nieuwe beleid. De motie luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- Veel inwoners, bijvoorbeeld werkenden met de laagste inkomens en zzp'ers, niet bekend zijn met hulpverlening en regelingen of te maken hebben met schaamte dan wel stress;
- Ervaringsdeskundigen kennis hebben over de route naar (armoede en schuld) hulp.

We hebben nagedacht over en houden rekening met het volgende:

- Dat in 2025 een nieuw beleidskader Armoedebestrijding door de raad wordt vastgesteld;
- Dat bewoners niet altijd de weg weten te vinden naar de hulpverlening (armoede en schuld);
- Dat ervaringsdeskundigen niet alleen kennis over het hulpaanbod meebrengen maar ook vertrouwen kunnen overdragen vanuit gelijkwaardigheid;
- Dat financiële stabiliteit bijdraagt aan de oplossing om uit de financiële problemen te komen.

We vinden dat:

- Armoede ervoor moet zorgen dat inwoners van Diemen die in de financiële problemen zitten, ook inwoners die werken of zzp'ers, geholpen kunnen worden;
- De inzet van ervaringsdeskundigen ervoor kan zorgen dat inwoners van Diemen die niet weten dat de gemeente hulp biedt bij financiële problemen bekend raken met het aanbod;
- Ervaringsdeskundigen mee kunnen denken met de ontwikkeling van beleid op het gebied van armoedebestrijding;
- Ervaringsdeskundigen hiervoor een goede training of opleiding kunnen volgen.

We vragen het college om:

- Bij de ontwikkeling van het armoedebeloid, dat in 2025 wordt vastgesteld, de inzet en de professionalisering van ervaringsdeskundigen te betrekken. Dit laatste bijvoorbeeld via een opleiding of training.

De Diemense VVD
Veerle Voermans

GroenLinks
Yeliz Yildiz-Kaya

Ouderenpartij Diemen
Peter Prins

De VOORZITTER: dan ga ik naar de fracties in eerste termijn.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Net als ik vaker doe bij de begroting wil ik graag enkele punten uitlichten in het sociale domein, het fysieke domein en uiteraard de financiën. Het sociale domein. Een integrale benadering van onze inwoners, of het nu ouderen zijn of jongeren en iedereen daar tussenin, niet kijken vanuit de regels maar zoeken naar wat iemand nodig heeft en breder kijken dan het probleem wat misschien de eerste aanleiding is om contact te zoeken met de gemeente. Dat blijft een speerpunt van GroenLinks en we zijn verheugd dat dit op steeds meer terreinen ook daadwerkelijk de manier van werken binnen de gemeente Diemen is en dat dit continu de aandacht heeft in het verbeteren van de dienstverlening. Ook de aandacht voor preventie en vroegsignalering op verschillende terreinen binnen het sociaal domein maar ook op veiligheid is een manier van werken die GroenLinks ten zeerste onderschrijft.

Dan ga ik verder met het fysieke domein. Bij het sociale domein gaf ik het belang aan dat wij geven aan een integrale benadering van onze inwoners. Sinds het begin van dit jaar is de Omgevingswet van kracht en het idee van die wet is dat ook we veel integraler kijken naar de fysieke omgeving. Dit betekent dat we zowel kijken naar wat de mogelijkheden zijn die de fysieke ruimte ons biedt maar ook naar de risico's die zich daar bevinden. Gezien het feit dat de gemeentelijke organisatie al ergens ingesteld is op het integraal kijken naar mensen en vraagstukken verwachten wij dat Diemen de Omgevingswet ook op een goede manier in de praktijk zal weten te brengen.

Op het gebied van wonen is er nog steeds veel gaande en ook de komende jaren zullen verdere plannen worden uitgewerkt en woningen worden gebouwd. Eerder dit jaar hebben we de geactualiseerde woonvisie vastgesteld. De uitvoering daarvan zal ook het komende jaar veel vragen van de gemeentelijke organisatie. Daar komt bij dat op het gebied van wonen ook nieuwe ontwikkelingen worden verwacht op het gebied van nationale wetgeving waaronder het wetsvoorstel Versterking regie op de volkshuisvesting. Hopelijk zal dat, zoals de intentie is, leiden tot meer instrumenten voor de gemeente om ook daadwerkelijk meer regie te nemen. GroenLinks is er trots op dat de ambtenaren van de gemeente Diemen zich bewust zijn van deze ontwikkelingen en bij invoering van dergelijke nieuwe wetten bekijken hoe we deze als Diemen op een goede manier kunnen inzetten.

Dan ga ik door met de financiën. De begroting voor 2025 is structureel sluitend en komend jaar gaan we aan de slag met concrete ombuigingen en besparingen om ook tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. Daar zullen we het dus nog uitgebreid over hebben in het komende voorjaar en daar zal ik bij deze begroting verder niet heel veel meer bij stilstaan. GroenLinks kan zich wel vinden in de extra verhoging van de ozb met 2,8% bovenop de inflatiecorrectie. Wij vinden dit een redelijke verhoging aangezien we daarmee ruim onder de inflatie van de afgelopen jaren blijven en de gemeente ook wordt gekort op haar inkomsten vanuit het Rijk op basis van theoretische ozb-opbrengsten, gebaseerd op de WOZ-waarde binnen de gemeente. We zullen dan ook niet instemmen met het amendement dat de VVD hierover heeft ingediend. We zien dat de lokale lasten weer wat toenemen maar de toename blijft beperkt. We verhogen hier niet om te verhogen maar vooral om daadwerkelijke kosten te dekken.

GroenLinks ziet dat deze begroting bijdraagt aan een menselijk, eerlijk en duurzaam Diemen. Een gemeente die kansen biedt aan iedereen, waar iedereen zichzelf mag zijn en waar we duurzaam samenleven.

De heer GEERTS: dank u voorzitter. Vorige week heb ik in mijn betoog uitgebreid stilgestaan bij de begroting voor 2025. Ik zal nu in het kort wat herhalen. Dankzij een goed financieel beleid van de afgelopen jaren staan we er nog goed voor. Het incidentele tekort kunnen we financieren vanuit onze goede reserve. Daarnaast komen de uitgangspunten van het coalitieakkoord niet in gevaar. Daarnaast hebben we nu ook weer een sluitende begroting. Risicofactoren zoals onder andere verzuim en wat hoog verloop van personeel terwijl we toch goed scoren op waardering en tevredenheidsonderzoek blijven een aandachtspunt. De herstructurering van de gemeentefinanciën in 2026 zal een behoorlijke impact hebben. Daarnaast gaat de groei wat minder snel en we hebben te kampen met onvoorspelbare inflatie. Gelukkig kunnen we voor 2025 ons beleid met betrekking tot bestaanszekerheid continueren, net zoals het kindaanbod bij de stadspas. Kansen voor anderen vinden wij belangrijk. Daarom zijn wij blij dat we onze verantwoordelijkheid nemen als het gaat over zorg en opvang van ontheemden, asielzoekers en statushouders. Daarom zijn wij mede-indieners van de motie om uitvoering te geven aan de Spreidingswet, ook al zou die opgeheven worden. De Partij van de Arbeid ziet deze begroting als een stap voorwaarts naar een nog mooier Diemen voor eenieder voor zover er lokaal mogelijkheden zijn.

De motie over de ozb-belasting. We zien dit duidelijk als een kleine inhaalslag van de afgelopen jaren. De verhoging is 2,8% en een ander deel is eigenlijk inflatiecorrectie. De Coelo-cijfers vinden wij niet echt verontrustend en zeker voor de huren zit het ongeveer middenin. De motie aanvullend vervoer, die wij mede hebben ingediend, is een mooi initiatief wat ook van de bewoners zelf vandaan komt. We zien het als een mooie aanvullende manier met betrekking tot mobiliteit en voorkomen van eenzaamheid. Dan is er weer de rode rivierkreeft. Alle waterschappen worstelen met deze lekkere exoot. Naast het risico voor onze waterwegen is er ook gevaar voor de biodiversiteit. Goed om dit eens te onderzoeken voor Diemen en daarom zijn wij ook voor deze motie.

Motie Diemen is voor opvang. Wij zijn mede-indiener. In december 2023 hebben we al een motie aangenomen om door te gaan met de Spreidingswet. Het is van groot belang om de opvang in Ter Apel en omstreken te ontlasten. Toestanden zoals het verplaatsen van mensen om niet te veel mensen binnen te houden in Ter Apel is zeer onmenselijk. Alle voorzieningen daar worden overbelast. De opvang dient menselijk, blijvend en degelijk geregeld te worden, ook als de Spreidingswet ingetrokken wordt uiteraard. We zijn dus voor deze motie. Dan de motie ervaringsdeskundigen. Wij zijn een groot voorstander om ervaringsdeskundigen te betrekken bij datgene wat er gedaan gaat worden. Zeer prettig om gemeenschappelijke problemen samen te bespreken. Trainingen en professionelen is wel van belang. We zullen deze motie dan ook steunen.

De VOORZITTER: ik wijs erop dat het college straks ook nog kan reageren op moties en amendementen. Dus misschien is het aardig om ook de mening van het college te horen als u nog een definitief standpunt wilt bepalen.

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Vanavond maken wij een keuze met elkaar over de begroting 2025 waarbij wijzigingen eigenlijk niet echt meer mogelijk zijn omdat de begroting vandaag nog bij de provincie moet liggen. Wij zijn blij te lezen dat er volgend jaar wordt gewerkt aan een veiliger, schoner en leefbaar Diemen. Dit gebeurt door verschillende acties en ik wil hier graag noemen dat plaagdieren worden bestreden maar ook dat er meer wordt gedaan tegen zwervafval en wij ondersteunen deze maatregelen.

Ook dienen wij vanavond een motie en een amendement in. Deze zijn eerder al even toegelicht. Wat betreft de motie wil ik graag nog eventjes aanhalen dat wij willen inzetten op meer inzet maar ook professionalisering van de ervaringsdeskundigen omdat wij geloven dat er voor hen een belangrijke rol is weggelegd. Zij kunnen meedenken over beleid maar ook in de uitvoering, bijvoorbeeld door het verkleinen van de afstand tot hulp en de bekendheid van het hulpaanbod. Voor het amendement zou ik graag nog willen delen dat wij tegen extra verhoging zijn van de ozb. Diemen behoort na het verhogen van de afvalstoffenheffing vorig jaar alweer tot de duurdere gemeenten van Nederland. Een ontwikkeling die wij graag de andere kant op zien, vandaar ons amendement.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. We hebben van het college een mooie grafiek gekregen over de ontwikkeling van de ozb over de afgelopen jaren. We kunnen ook ergens in de begroting lezen dat Diemen qua ozb tot een van de goedkoopste gemeenten behoort en we zien dat de afvalstoffenheffing en de rioolheffing gewoon kostendekkend zijn. Dus dat dat gewoon kosten zijn die we als gemeente maken. Dus ik ben wel benieuwd waar bij de VVD de fascinatie vandaan komt voor een kleine correctie in de ozb richting het niveau waar die vroeger ook al op zat.

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Wij kijken naar het totaalplaatje van woonlasten wat er op dit moment ligt bij de inwoners en wij zien dat dat stijgt. Wij hebben natuurlijk het liefst dat die lasten zo laag mogelijk zijn. Dus als we kijken naar het totaalplaatje. We hebben ook zeker de grafiek gezien vanuit het college, dan zijn we daar niet voor dat Diemen straks een ontzettend dure gemeente is wat betreft de woonlasten. Ik weet dat er ook eerder kosten zijn gestegen maar dat was toen wel met een heel duidelijk verhaal en motivering daarbij. Dat is nu niet het geval, dus vandaar dat wij per keer wegen en op dit moment steunen wij dat niet.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Wij zijn ook altijd een fan van lage lasten. Helaas stijgen de kosten wel en gooit het huidige kabinet het ene na het andere landelijke probleem over de schutting bij gemeenten. Als de kosten van de gemeente stijgen, het geld moet ergens vandaan komen. Hoe kijkt de VVD daar tegenaan?

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Wanneer de kosten stijgen en er dus iets nodig is aan de andere kant, dan moet dat duidelijk uitgezocht en opgeschreven worden zodat je heel duidelijk in beeld hebt wat nu het probleem is en wat de oplossing daarvoor is. Op dit moment staat dat nog niet in de begroting. We hebben een jaar geleden voorgesteld om in kaart te brengen welke ombuigingen er mogelijk zijn en dan had er een goede motivering aan deze keuze ten grondslag kunnen liggen en dat ligt er nu niet.

Mevrouw MUIJS: voorzitter, er ligt een begroting van 244 pagina's met onderbouwing van welke kosten we als gemeente maken. Dus om te zeggen dat het niet onderbouwd is waar we het geld aan uitgeven, dat vind ik toch wel een beetje vreemd.

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Wat betreft de ozb staat heel duidelijk in de begroting dat er enkel een vergelijking is gemaakt met andere gemeenten en dat we daar wat laag scoren. Dus dat we het daarom maar omhoog doen. Wij noemen dat niet een hele sterke onderbouwing.

Ik zou nog heel graag willen reageren op een aantal moties van andere partijen. Ik wil beginnen bij de motie Heen en Weer. Deze dienen wij ook samen in. Mobiliteit is een ontzettend belangrijk onderwerp. Het is belangrijk dat je je kan verplaatsen voor werk maar ook voor het opzoeken van zorg of het opzoeken van vrienden, familie of dat je naar je

vereniging kunt gaan. Dit initiatief vanuit de Ideeënmarkt draagt daaraan bij en daarom willen wij dat zeker steunen. Dan de motie van GroenLinks over de rivierkreeft. Wij vinden dit een sympathieke motie en we willen hem ook zeker steunen. Goed dat GroenLinks hier aandacht voor vraagt. De motie van PvdA/GroenLinks over de opvang. Wij willen daar even de reactie van het college op afwachten.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Vanavond zullen we ons beperken tot de aangekondigde moties en het aangekondigde amendement. Het zijn geen algemene beschouwingen maar af en toe zullen we toch nog iets beschouwends inbrengen. We vinden het jammer dat het amendement en een aantal moties pas na de informatieve raad van 7 november zijn ingediend en de motie over niet bang voor opvang werd wel aangekondigd maar niet toegelicht mocht worden in die vergadering.

Dan ga ik naar het amendement geen extra ozb verhoging. Onze fractie is meestal kritisch over bovengemiddelde tariefsverhogingen maar in de afgelopen jaren is de inflatie veel hoger geweest dan verwacht zoals uit de aanvullende Informatie van het college blijkt. Wij vinden in dit geval een stijging met 5% gerechtvaardigd. Zeker ook omdat de hoge kosten als gevolg van de vervuiling van het huisvuil met lachgascontainers niet in de afvalstoffenheffing worden verwerkt en wij zullen dit amendement niet steunen.

De motie over de Amerikaanse rivierkreeft. De motie vraagt naar verspreiding, populatie en schadekosten van Amerikaanse rivierkreeften. Ik denk dat het moeilijk is om het exact te bepalen maar ze zijn er aantoonbaar in Diemen. Ze lopen af en toe door mijn eigen wijk of over het fietspad maar ze zijn wettelijk beschermd.

De heer DE BRUIJN: dank u voorzitter. Ik zou willen vragen aan de heer Prins waar hij vandaan haalt dat ze wettelijk beschermd zijn. Ik denk dat de heer Prins bedoelt dat ze beschermd zijn in het geval dat ze niet vervoerd mogen worden. Dat is niet omdat ze wettelijk beschermd zijn maar omdat ze anders te snel verspreiden. Dit is dus geen soort die wettelijk beschermd is en er wordt ook in meerdere gemeenten al opgeroepen om bijvoorbeeld te zeggen vang ze weg, eet ze op enzovoort.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Ze zijn wel wettelijk beschermd maar met uitzonderingen. Ook het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht weet dat en de Unie van Waterschappen weet dat ook. Daarom lijken ze niet echt doortastend te zijn maar misschien komt dat ook wel omdat de Partij van de Dieren goed vertegenwoordigd is in Amstel, Gooi en Vecht. Op internet vond ik fabrikanten die de nodige apparaten hebben geproduceerd die rivierkreeften vangen in een bak met water waarna zij een lekker hapje zijn voor vogels, de natuurlijke vijand van de rivierkreeft. Wij mensen mogen niet jagen op die Amerikaanse rivierkreeften maar we mogen de dierenwereld wel een beetje helpen. Ik heb de indiener van de motie deze week de naam van het bedrijf dat deze succesvolle methode toepast gemaild en als hij die informatie ook doorgeeft aan het college, dan kunnen wij de motie steunen.

De motie vraagt het college om in gesprek te gaan met het Waterschap AGV en anderen over de Amerikaanse rivierkreeft in Diemen. Als GroenLinks de wethouder alleen maar op pad wil sturen om met Jan en alleman te overleggen, dan vinden we dat verspilling van tijd. Als de gemeente besluit om zelf een vangapparaat aan te schaffen, dan steunen we dat graag. De dekking kan wederom gevonden worden in de eerdergenoemde post Onvoorzien.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Ik weet niet hoeveel u al weggeeft uit die pot Onvoorzien. Misschien kunnen we dat bij elkaar optellen want als we het te vaak uitgeven wordt het meer dan onvoorzien.

De heer PRINS: ik wacht de reactie van het college graag af, van 2 wethouders, van Financiën en Dieren. De motie Diemen is voor opvang. Wij zijn het met een groot deel van de tekst van de motie eens en toch zullen we tegenstemmen om 2 redenen. Wij hebben als fractie, evenals alle andere fracties in de raad, blijvend aandacht gehad voor de opvang van asielzoekers en andere ontheemden. We hebben meegedacht over opvanglocaties voor asielzoekers en ontheemden en willen die ook realiseren als het kan. Dat zullen we blijven doen. De motie vraagt om een herbevestiging van wat we al doen en is in die zin overbodig. Het gaat ons ook te ver om nu al uit te spreken om daarmee door te gaan als de Spreidingswet wordt afgeschaft. Dat betekent eigenlijk dat de motie oproept om een blanco cheque af te geven. Het staat er niet in de laatste zin maar dat wordt wel zo bedoeld. De motie wel aannemen zonder financiële dekking komt uit op een opneemfinanciering zonder te weten wat de kosten zijn.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. De opvang van asielzoekers wordt bekostigd door het COA, ook als je meer mensen opvangt dan je als gemeente wettelijk verplicht bent. Volgens mij heeft het kabinet nog niet aangekondigd om dat te willen afschaffen. Dus ook als de Spreidingswet af wordt geschaft is daar geen groot financieel risico wat we dan nemen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Als mevrouw Muijs al zo goed in die glazen bol kan kijken wat er allemaal gaat gebeuren in de komende tijd. Ik kom daar zo meteen in mijn betoog nog op terug maar ik vind dat we ons daarop mogen voorbereiden want het COA dekt niet alle kosten maar daar kom ik straks op terug.

Mevrouw MUIJS: voorzitter. Als wij uitgaan van huidige wetgeving is niet pretenderen dat je een glazen bol hebt, dat is gewoon normaal goed bestuur. Als we dat niet meer mogen doen, dan kunnen we wel inpakken hier met z'n allen want dan weten we niets meer. Dan zou het ook volgend jaar kunnen worden afgeschaft of het Gemeentefonds zou kunnen worden opgeheven en we kunnen wel allerlei rampscenario's bedenken. Dus laten we vooral gewoon uitgaan van de huidige wetgeving.

De heer PRINS: dank u voorzitter. De motie en het dictum vragen om door te gaan met de aandacht voor de opvang van asielzoekers, ook als de Spreidingswet wordt afgeschaft.

Mevrouw MUIJS: inderdaad voorzitter maar op het moment dat de Spreidingswet wordt afgeschaft wordt niet ineens de financieringsmethode. Die zit namelijk niet in de Spreidingswet maar die zit in de wetten die daar al voor waren dat op het moment dat ergens een asielzoekerscentrum wordt opgericht het COA die kosten betaalt. Dus die is helemaal niet verbonden aan de Spreidingswet.

De heer PRINS: voorzitter. Ik verbaas mij toch over het optimisme waar mevrouw Muijs vanuit gaat wat er onder dit kabinet allemaal nog vergoed gaat worden en geregeld gaat worden voor asielzoekers.

Mevrouw MUIJS: voorzitter, ik ben absoluut niet optimistisch over dit kabinet maar ik zeg alleen dat als we niet mogen uitgaan van wat de huidige wetgeving is waarvan het kabinet nergens heeft aangekondigd dat ze dat ook wil afschaffen, dat het mij inderdaad goed bestuur lijkt om daar gewoon van te blijven uitgaan en geen rampscenario's bedenken die nergens door het kabinet zijn aangekondigd. Er zijn al genoeg rampscenario's die ze wel heeft aangekondigd.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Dan ben ik toch heel benieuwd naar de reactie van het college hierop.

Mevrouw VAN 'T RIET: voorzitter, anders hebben we altijd nog een pot onvoorzien.

De heer PRINS: van € 60.000 minus Heen en Weer en een kooi voor rivierkreeften. Dat gaan we niet redden. Tot nu toe zijn de meeste kosten voor de opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden gedragen door het Rijk en wij zijn er geen voorstander van om die rekening zomaar bij de gemeente Diemen neer te leggen. Zo'n uitgave moet integraal afgewogen worden met andere uitgaven voordat we besluiten die in onze begroting op te nemen. Een andere reden voor onze tegenstem is dat we vinden dat de indieners van de motie het brede immigratievraagstuk beperken tot de groep asielzoekers die slechts een klein deel van de totale immigratie uitmaakt. Wilders doet dat al 20 jaar en wij vinden dat we de discussie niet door hem moeten laten bepalen. Wij willen een discussie over de gevolgen van de brede immigratie in al zijn facetten voor Diemen.

Mevrouw KUILMAN: dank u voorzitter. Meneer Geerts is woordvoerder financiën maar ik ga over dit onderwerp. Het allerlaatste wat wij met deze motie willen is hetzelfde als de heer Wilders en stellen dat er één probleem is in dit land en dat dat een asielprobleem is. Dat is het allerlaatste wat wij met deze motie willen. Feit is wel dat we een opvangcrisis hebben of dat de verschillende kabinetten in de afgelopen jaren, excuseer mij voor mijn taalgebruik, er een teringzooi van hebben gemaakt. Er zijn asielzoekerscentra gesloten. Er zijn simpelweg te weinig plekken. De Spreidingswet wordt straks ingetrokken en als elke gemeente zegt van die wet is er niet meer, dat is lekker makkelijk, stik er maar in, we gaan geen mensen opvangen. Dan wordt dat probleem alleen maar groter en wat wij willen is dat probleem oplossen.

Tegelijkertijd heeft u volledig gelijk dat er ook breder gekeken moet worden naar arbeidsmigranten die werk doen wat wij allemaal niet willen maar dat staat nu los van deze motie. Het allerlaatste wat wij willen is de heer Wilders napraten. We hebben het niet over een asielprobleem. We hebben het over een opvangprobleem wat veroorzaakt is door de landelijke politiek.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Ik denk dat ik het grotendeels met u eens ben en dat u het ook grotendeels met mij eens kan zijn. Ik hoop dat als ik mijn betoog heb afgemaakt want daar gaat het inderdaad om. Nogmaals, discussie over een brede immigratie in al zijn facetten voor Diemen staat los van uw motie maar wij willen wel die opmerkingen/beschouwingen daarover maken.

Ik wil het dan ook hebben over de invloed van de vele goedbetaalde expats die door onze Belastingdienst worden gesubsidieerd zodat ze de extreem hoge huren kunnen betalen en daarmee de huren en verkoopprijzen van woningen opdrijven en over de buitenlandse studenten die de kamernood voor jongeren vergroten. In feite hebben we in Diemen de laatste 10 jaar grotendeels voor deze groepen gebouwd waardoor woningzoekenden met lagere inkomens die hier al heel lang wonen en belasting afdragen veel te lang op een betaalbare woning moeten wachten en in relatie tot dit onderwerp merken we ook op dat de huidige toewijzing van sociale huurwoningen ondoorzichtig is. In 2023 is maar 4%, dat zijn 5 sociale huurwoningen, aan lokale woningzoekenden toegewezen. Is dat inclusief of exclusief statushouders?

Mevrouw KUILMAN: dank u voorzitter. Ik wil toch even voor de mensen die hier wellicht op de publieke tribune zitten of thuis aan het luisteren zijn. Inderdaad is er maar een klein percentage van de sociale huurwoningen met voorrang aan Diemenaren toegewezen. Dat

neemt niet weg dat een veel groter deel van de sociale huurwoningen naar Diemenaren is gegaan via de normale toewijzing. Ik heb nu de cijfers niet paraat maar ik weet van de afgelopen jaren, we hebben het vaker over toewijzing gehad, een deel is met voorrang en uiteindelijk als je naar de staatjes kijkt gaat ongeveer de helft tot 60% van de woningen in Diemen naar Diemenaren toe, niet met voorrang maar het gaat wel naar Diemenaren.

De heer PRINS: voorzitter, dat is een deel van de reactie die u net heeft ingebracht. De raad heeft besloten 50% van de vrijkomende woningen toe te wijzen aan lokale woningzoekenden maar wij horen weinig van de resultaten van die toewijzingen. Dat bleek vorige week ook in de informatieve raad en wij vragen het college proactief cijfers over de woningtoewijzing te verstrekken. Woningzoekenden die lang op de wachtlijst staan moeten nog langer wachten en de opvatting dat asielzoekers en statushouders daarvan de oorzaak zijn wordt versterkt door partijen die hen daarvan de schuld geven en daarmee onze inwoners tegen elkaar willen opzetten. Gelukkig zitten deze partijen niet in deze raad.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. We hebben geen echte goede cijfers, geen reële data omdat een gedeelte bij de commerciële partijen zit en de cijfers, dat heeft de wethouder vorige week ook uitgelegd, komen van de corporatiewoningen. Dus het is moeilijk om echt goede cijfers aan te leveren. Dat is een landelijk probleem dat met name de toewijzing op verschillende manieren gebeurt, zowel via Woningnet als via de woningcorporaties als via de commerciële of particuliere partijen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Ik denk dat de heer Advokaat onderschrijft wat ik zonet zei dat we graag als raad daar meer informatie over willen hebben, proactieve cijfers van het college en of die van links of rechts komen, van corporaties of van andere partijen. Dat laat ik op dit moment in het midden maar ik heb net gehad over sociale huurwoningen die voor een groot deel door woningcorporaties worden toegewezen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Sociale huurwoningen worden zowel in de Tramlus gebouwd als in Holland Park West en straks ook in Holland Park Zuid. Dat zijn allemaal commerciële partijen. Daarnaast heeft Vesteda ook verschillende sociale woningen in Diemen in beheer. Dus niet enkel de corporaties.

De heer PRINS: dank u voorzitter. U brengt dit hier nu zo maar u trekt alleen maar mist op over de werkelijke toewijzing en de werkelijke getallen. Dus ik ben heel benieuwd hoe het college hierop zal reageren want u bewijst alleen maar met uw woorden dat er grote onduidelijkheid is over de toewijzing van sociale huurwoningen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik ben het met u eens dat daar geen duidelijk inzicht in is en dat dat moet worden verbeterd maar ik probeer ook aan te geven dat de woningmarkt complex in elkaar zit en dat niet eenduidig aan te geven is van we trekken een la open en dan rollen alle cijfers eruit. Zo werkt het niet.

De heer PRINS: maar ik vraag daarom. Het klopt waarschijnlijk wat u zegt dat het onduidelijk is maar dan willen we toch die cijfers boven water hebben want waarom zei ik dat? Omdat in het land een gigantische campagne wordt gevoerd door minimaal één partij, die nu de grootste is in de Tweede Kamer, dat onze sociale huurwoningen worden afgepakt door statushouders en vreemdelingen en dat wil ik graag tegengesproken hebben. Volgens professor Boelhouwer is het aantal statushouders bij de toewijzing van sociale huurwoningen gemiddeld 10%.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: dank u voorzitter. Ik probeer wat stappen te volgen die de Ouderenpartij Diemen neemt. We hebben het nu over de statushouders en over toewijzing van woningen. Onze motie zegt ongeacht of de Spreidingswet doorgang vindt of afgeschaft wordt of niet. Er zijn dit jaar al meerdere meningen daarover door het kabinet geuit wel of niet, wanneer enzovoort en wij zeggen, los van de Spreidingswet, willen wij hier de opvang geregeld hebben als dat kan voor asielzoekers. Dat is wat hier staat en wil de Ouderenpartij Diemen daarin mee of niet?

De heer PRINS: voorzitter, ik heb gezegd in het begin van mijn betoog dat wij tegen die motie zullen stemmen en dat probeer ik uit te leggen, en ik probeer dat nog steeds te doen ondanks de vele interrupties, maar u zegt nog steeds van los van of de Spreidingswet wel of niet wordt afgeschaft. Maar dat staat niet in de motie, daar staat 'als die wordt afgeschaft'. Dan suggereert de motie dat wij de gevolgen daarvan voor onze rekening zullen nemen in Diemen en als u dat niet bedoelt, dan denk ik dat u het anders had moeten formuleren.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: voorzitter, er staat 'ook als die wordt afgeschaft' en wat we eigenlijk willen zeggen is dat ongeacht wat het Kabinet wil met de Spreidingswet hebben wij die hier in principe niet nodig om verder te gaan met die opvang.

De heer PRINS: voorzitter, misschien moet dat nog blijken maar als u met deze motie aangeeft dat u ook de kosten voor de opvang wilt gaan betalen als de Spreidingswet wordt afgeschaft want het gaat concreet om 175 asielzoekers in een mogelijke locatie in Diemen. Als u dat wilt voortzetten op eigen kosten, dan vind ik dat de kosten afgewogen moeten worden met alle andere uitgaven die wij hier hebben.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Volgens mij haalt de heer Prins een aantal dingen heel erg door elkaar. Het gaat over de woningmarkt in Nederland. Dat heeft niets te maken met de woningmarkt in Diemen, dat heeft niets te maken met de opvang van asielzoekers, dat zijn helemaal niet mensen die per se in Diemen moeten komen wonen. Dat zijn 2 totaal verschillende groepen statushouders en asielzoekers. Het is ook niet zo dat als je asielzoekers opvangt in je gemeente, dat je die dan ook allemaal in je gemeente moet huisvesten. Je hebt onafhankelijk daarvan een doel van een aantal statushouders die je in je gemeente moet huisvesten. Dus ik vind het ook een beetje de heer Prins zegt tegen zondebok politiek te zijn en vindt het slecht dat dat in Den Haag gebeurt maar hij lijkt het zelf ook een klein beetje te doen door te suggereren dat als wij hier asielzoekers gaan opvangen er dan iets verandert of iets gebeurt met de toewijzing van sociale huurwoningen en hij blijft maar hameren op dat wij kosten op ons nemen. Laten we daar eerst even het antwoord van het college op afwachten want zoals ik al eerder heb uitgelegd zijn er volgens mij helemaal geen kosten aan verbonden. Dus een aantal dingen die het debat warrig maken en juist op zo'n gevoelig onderwerp als deze zou ik dat willen voorkomen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. In diverse interrupties heb ik nou diverse colleges gekregen over hoe de zaken in elkaar zitten. Natuurlijk weten wij dat asielzoekers die hier opgevangen worden niet automatisch toegelaten worden en niet tot de statushouders behoren maar ik heb dat altijd proberen te scheiden en als u dat niet goed begrepen heeft zou ik aanraden om het verslag van deze vergadering nog eens goed na te lezen.

De VOORZITTER: dat soort opmerkingen hoeven niet.

De heer PRINS: voorzitter, mij worden woorden in de mond gelegd die ik niet heb gezegd. Dat doet mevrouw Muijs, dat is gewoon een debaterende truc.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. De heer Prins begint in een debat over asielopvang een heel verhaal over de woningmarkt en de toewijzing van sociale woningen dat niets te maken heeft met de motie over asielopvang. Dan vind ik het niet vreemd dat ik concludeer dat u die 2 dingen verbindt aangezien u er zelf over begint.

De heer PRINS: terecht. Naar aanleiding van een motie heb ik gezegd dat ik nog enige beschouwingen ga houden naar aanleiding van en dat is mijn goed recht om dat hier te doen omdat wij totaal geen algemene beschouwingen meer hebben maar laat ik het afronden. De dreigende afschaffing van de Spreidingswet, de aangekondigde ontmanteling van het COA en de IND en het mogelijk verbod op toewijzing van sociale huurwoningen aan statushouders dwingt ons het met elkaar te hebben over hoe wij ons gaan voorbereiden op de chaos die dit kabinet gaat creëren en die vervolgens op het bordje van de gemeenten en van de mensen om wie het gaat wordt gelegd. Dat is de achtergrond van onze beschouwing en daarom roept onze fractie het college op om hierover met de raad in gesprek te gaan en wel goed voorbereid en op basis van goede informatie.

Dan de motie zet ervaringsdeskundigen in bij armoedebeleid. Deze motie is ons uit het hart gegrepen en dienen wij graag mede in. Wij hebben al eerder gezegd dat wij die hier met z'n allen zitten grotendeels bestaan uit mensen die geen eigen problemen en ervaring hebben met inkomen en armoede en alles wat daaruit voortvloeit.

Mevrouw RAMAUTARSING: dank u voorzitter. De heer Prins doet nu een aanname waarvan ik zal zeggen dat kunt u doen, dat kunt u stellen als u dat heeft gecontroleerd maar bij mijn weten kunt u daar niks zinnigs over zeggen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Dat kan ik wel want ik zeg grotendeels en ik heb hier nog nooit een raadslid uit eigen ervaring over zijn eigen armoede en inkomensproblemen horen praten. Dat is wat ik bedoel en dat is ook de steun van ons voor de motie om meer gebruik te maken van ervaringsdeskundigen.

Dan kom ik nog even terug op de afschaffing van de stadspas voor ouderen met een inkomen dat hoger is dan 130% van het bijstandsminimum. De aankondiging daarvan leidde tot meer dan 30 ingekomen stukken aan deze raad waarin de brievenbode vaak aangaven dat hun draagkracht lager was dan hun inkomen omdat ze hoge lasten hadden. Er zaten mensen bij die recht zouden hebben op huurtoeslag als ze een huur onder de huursubsidiegrens zouden hebben maar als je een huur van € 1200 hebt te betalen, dan heb je daar geen recht op en dan snoept die hoge huur een groot deel van de vrij besteedbare ruimte op en dan zak je ver onder die grens van 130%. Uit het rondgestuurde vragenformulier blijkt geen enkele empathie voor deze groep. Er blijkt geen bezwaar mogelijk te zijn en zelfs de inzenddatum van 11 november uiterlijk was extreem snel als je het formulier op 1 november in je brievenbus kreeg. Wij vinden dat eigenlijk niet kunnen. Het jaagt een grote groep mensen die de stadspas gebruiken om deel te blijven nemen aan het maatschappelijk leven op hoge kosten.

Dan ten slotte de begroting 2025. Onze fractie heeft begrip voor de financiële positie van de gemeente op de wat langere termijn maar elk jaar geeft nieuwe perspectieven, tegenvallers of ravijnen zoals in 2026. De septembercirculaire geeft enig perspectief voor dit jaar en volgende jaren. De jaarrekening 2024 sluit waarschijnlijk met een overschot van een kleine miljoen euro. De begroting 2025 is sluitend. De begroting van 2026 geeft nu een kleiner tekort te zien dan eerder gedacht. Diemen kan veel tekorten opvangen door de groei van de bevolking. Wij zullen voor de begroting 2025 stemmen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. De begroting 2025. Vorige week hebben we het gehad over welke politieke doelen het afgelopen jaar zijn behaald en welke doelen zitten nog

in de pijp lijn dit jaar en welke politieke doelen willen we bereiken volgend jaar. We zijn verder tevreden over de begroting zoals die nu voor ons ligt en de verdere invulling van het beleid voor 2025. We danken ook voor de tekstueel gewijzigde begroting, met name als het gaat om de betaalbare woningen. Ook bij de Woonbond merken we dat van sociale naar betaalbaar begrippen moeizaam verloopt. De omschakeling naar een groter segment, namelijk van ongeveer € 1100 huur in de maand en ook vaak bij commerciële partijen, geeft menige organisatie dat ze een omslag moeten maken van we hebben met een ander segment te maken dan enkel sociaal.

Verder hadden we het vorige week ook over wijkplatforms of comités. Vaak wordt er dan langs elkaar heen gepraat en door dat woordgebruik zoals het opzetten van een wijk-, buurtplatforms of comités in het plan van aanpak. Dan denkt iedereen waar hebben ze het over. We hadden die vraag ook anders kunnen stellen. Dus bijvoorbeeld kan in het eerste kwartaal van 2025 een opzet gemaakt worden voor een buurtraad? Dat sluit beter aan bij de Kinderraad, Jongerenraad, Sportraad, wijkraad, dat klinkt wel. Wijkraad sluit beter aan qua woordgebruik. Het komt ook tegemoet aan de wens van de inwoners zoals bijvoorbeeld bleek bij sommigen inspraken van Biesbosch over de inbraakgolf of de parkeerproblemen in Diemen Noord die dan vervolgens in de krant worden uitgevochten. Dat wil je toch ook niet. Bij zijn en in de kiem al samenwerken, dat willen we daarmee ook bereiken.

We hoorden net collega Prins roepen 10% van de sociale woningen gaat naar statushouders volgens een een of andere meneer die ik wel ken.

De heer PRINS: ik citeerde professor Boelhouwer, niet de minste op dit onderwerp.

De heer ADVOKAAT: ik ben het niet helemaal met hem eens en hij heeft ook niet altijd gelijk. Dat zegt heel veel want hij trekt het zich erg aan. Zo'n uitspraak die u claimt van iemand anders binnen te hebben gekregen, dat is wel framen van een groep.

De heer PRINS: voorzitter, mag ik dan vragen aan de heer Advokaat of die dan zelf betere cijfers heeft, controleerbaar.

De heer ADVOKAAT: ik zeg enkel dat u met zo'n percentage te noemen een groep frame, wegzet en daar maak ik ernstig bezwaar tegen.

De heer PRINS: voorzitter, kan de heer Advokaat dat toelichten want volgens mij frame ik niemand. Ik heb een professor geciteerd.

De heer ADVOKAAT: ja maar u gaat toch ook niet hier de heer Wilders citeren of krijgen we dat ook nog?

De heer PRINS: ik vroeg aan u een toelichting op wat het betekent om een groep te framen wat ik niet gezegd heb en ook niet de bedoeling was en dan gaat u dit beantwoorden met het stellen van een tegenvraag over Wilders maar dat maakt het helemaal niet duidelijk.

De heer ADVOKAAT: met een citaat roept u iets op en de consequentie van die oproep, daar moet u wel over nadenken vind ik. Als u zegt 10% van de sociale woningen, dan denken andere inwoners die andere mensen waar die 10% naartoe gaat, die moeten we eigenlijk niet hebben in Nederland. Dat bedoelt u eigenlijk.

De heer PRINS: voorzitter, dan heeft de heer Advokaat het allemaal niet goed begrepen. Ik heb gezegd dat er door een aantal partijen in Den Haag wordt beweerd dat onze sociale huurwoningen worden weggekaapt door statushouders en allerlei andere vreemdelingen die

vervolgens tot zondebok worden uitgeroepen. Ik heb gezegd dat volgens professor Boelhouwer het percentage 10% is en dat zou in mijn ogen een zeer gematigd percentage zijn als dat zou kloppen maar dat betekent dus nog steeds dat heel veel woningen aan andere mensen toegewezen kunnen worden en u moet het niet uit zijn verband trekken en er ook niet anders over gaan beweren want dan maakt u het alleen maar erger.

De heer ADVOKAAT: het antwoord van de heer Prins sluit prima aan bij wat ik verder wilde vertellen want zoals ik al zei woordkeuze is erg belangrijk. Dat was met name een aantal maanden geleden bij een bijeenkomst van de gemeente met de Joodse gemeenschap. Toen hadden we het daarover, en de burgemeester had het er ook vaak over, dat de nuance in de hele discussie vaak ontbreekt en dat probeerde ik u duidelijk te maken dat als u iets brengt dat ook genuanceerd moet zijn en op een of andere manier anders gebracht moet worden. De heer Prins heeft het toegelicht en hij heeft het wat genuanceerder gebracht.

De VOORZITTER: hij heeft het ook verduidelijkt. Ik moet het toch even voor de heer Prins opnemen want ik heb het gehoord zoals de heer Prins het uitsprak. Laten we daar geen misverstand meer over laten bestaan.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. De aanleiding was onder andere collega-raadsleden die een stuk bespraken van Onafhankelijk Diemen. Het stuk ging met name over antisemitisme maar collega-raadsleden betrokken daar ook bij, en dat hoort er ook bij, discriminatie. Er waren prachtige toespraken die nog in mijn geheugen gegrift staan en daarna zijn er ook evenementen georganiseerd om het wat levendig te houden. Ik hoop dan ook, volgend jaar staat de onthulling van het Holocaust monument op het programma en ik hoop dat dat ook aanleiding geeft om meer aandacht bij scholen en verenigingen te organiseren, met name bij de jeugd, over het verleden en dat we dat nooit zullen vergeten.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Ik wil het in mijn betoog eerst even hebben over de context waarin wij als gemeente Diemen opereren en de financiën. Dan wil ik kort ingaan op de lasten en tot slot wil ik ingaan op 3 onderwerpen die ons als D66 in deze begroting met name aan het hart gaan. Dat zijn kansengelijkheid, woningnood en de lokale kracht van onze gemeenschap.

Allereerst de context. De gemeente Diemen en alle gemeenten gaan nog steeds krappe tijden tegemoet. Gelukkig is het diepe financiële ravijn waar we eerst in keken een diepe kuil geworden. Het is iets minder extreem maar we zien nog steeds grote financiële risico's of het dan gaat over de jeugdzorg, korting op het Gemeentefonds of de kosten van de lachgassilo's in ons afval. We kunnen ook niet rekenen op het kabinet en Den Haag om deze problemen voor ons op te lossen of te verminderen. Den Haag blijft toch echt veel problemen over de schutting gooien en het huidige kabinet lijkt problemen zelfs te willen verergeren om misschien mogelijke nieuwe verkiezingen mee te winnen of het nou gaat over de opvangcrisis of de verschrikkingen die de afgelopen week in Amsterdam hebben plaatsgevonden. In beide gevallen zie je dat het kabinet er actief aan werkt om problemen te verergeren om zo populistische stemmen te kunnen winnen. Dus dat is niet een hele fijne context als gemeente om in te opereren maar we zullen het er wel mee moeten doen.

We zien in deze financieel toch krappere tijden helaas geen mogelijkheid om aan lastenverlichting te doen. Wij zijn ook niet voor zware lastenverzwaring maar we zouden heel graag willen dat de lasten meerjarig redelijk stabiel blijven en wij zien dat het college dat met de lichte correctie van de ozb omdat de inflatie de afgelopen jaren vele malen hoger was dan we van tevoren verwachten doet. Daardoor is de ozb in relatieve zin echt flink gedaald en dat wordt nu op een hele rustige en gebalanceerde manier gecorrigeerd. Dus daar kunnen wij

achter staan en we zullen dan ook niet instemmen met het amendement van de VVD hierover.

Een kabinet dat problemen over de schutting gooit. Gelukkig nemen wij in Diemen wel onze verantwoordelijkheid om landelijke problemen op te lossen of het nou gaat over de opvang van ontheemden, Oekraïners, statushouders maar ook het onderzoek naar een mogelijke asielopvang, daar zijn wij natuurlijk heel blij mee en we dienen daarom ook mede de motie in over de opvang van asielzoekers.

Op het gebied van duurzaamheid neemt Diemen haar verantwoordelijkheid. We zijn heel blij met de 750 bomen die we al extra hebben geplant van de 1000 die we in het coalitieakkoord hebben afgesproken en we staan dan ook positief tegenover de motie over de rivierkreeft om daar nog ietsje aan toe te voegen, namelijk duurzaamheid en natuur.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Ik hoor 750 bomen geplant. Dat is heel mooi maar hoeveel zijn er eigenlijk gekapt in deze periode?

Mevrouw MUIJS: er zijn ook bomen gekapt maar zoals u in het antwoord op mijn technische vraag heeft kunnen lezen zijn die ook een op een weer vervangen. Dus er zijn echt 750 bomen in Diemen bijgekomen in deze afgelopen collegeperiode en daar zijn wij super blij mee. Het laatste onderwerp waar Diemen landelijke problemen aan het oplossen is, in ieder geval voor onze eigen inwoners, is de publieke gezondheid waar landelijk veel te weinig aandacht is voor de gevaren van seksueel overdraagbare ziektes en wij in Diemen gaan zorgen voor gratis beschikbare condooms om het bewustzijn over het belang van een condoom te vergroten. Dus wij nemen onze verantwoordelijkheid voor landelijke problemen maar we zijn ook niet blind voor de problemen in onze lokale gemeenschap en ook daar zien we in deze begroting mooie dingen gebeuren.

Allereerst op het gebied van kansengelijkheid. We hebben in Diemen een ruimhartig armoedebelaid. We zijn bezig met een herijking van het nieuwe armoedebelaid en daar zien we dat het college goede dingen aan het doen is. We hebben in het verleden ook vragen gesteld over het betrekken van mensen met ervaring met armoede bij het opstellen van het beleid en we zien de motie van de VVD als een mooie aanvulling daarop. Dus daar staan we zeker positief tegenover en we zijn erg benieuwd hoe het college daar tegenaan kijkt en ook zien we dat het college in deze begroting weer mooie dingen aan het doen is op bijvoorbeeld het gebied van diversiteit en inclusiviteit en onderwijs. Dus op al die punten gaat het goed met de kansengelijkheid.

Ook op het gebied van wonen zien we mooie dingen. In deze begroting bijvoorbeeld dat er hard gewerkt wordt aan het bouwen van nieuwe woningen, of het nou gaat om Holland Park of waar we het later deze avond nog over gaan hebben, over de Harmonielaan en we zijn natuurlijk blij dat dat vooral betaalbare woningen zullen zijn. Dus zowel sociale als middelduur en in de informatieve raad hebben we ook gehoord dat het college verwacht dat in 2025 veel meer woningen met lokale voorrang aan Diemenaren zullen worden toegewezen. Dat is ook een mooie verbetering ten opzichte van de cijfers uit 2023 die we inderdaad een tikkeltje teleurstellend vonden en we zijn blij dat dat beter wordt en tot slot de lokale kracht van onze gemeenschap omdat wat wij als gemeente hier aan het doen zijn met elkaar natuurlijk super belangrijk is maar Diemen wordt echt Diemen gemaakt door onze inwoners en daarvoor zijn verenigingen, stichtingen en andere plekken waar Diemenaren en Diemenezen elkaar kunnen ontmoeten en kunnen verbinden essentieel. Dan zien we dat dat in de begroting vooral terugkomt in de subsidies. We geven jaarlijks 5,3 miljoen uit aan subsidies. Een groot deel van die subsidies gaat naar grote instellingen die bijvoorbeeld op het sociaal gebied hele nuttige dingen doen maar dat zijn niet echt de subsidies waar je aan denkt bij lokale kracht. Dus als je kijkt naar de subsidies die gaan naar De Omval, naar de sportverenigingen, naar de koren, naar echt de plekken waar mensen elkaar kunnen

ontmoeten en verbinden, dan is dat 1,4 miljoen. Dat is minder dan 1% van onze gehele begroting en met die ene procent van de begroting houden we het hele rijke dorpsleven van Diemen met elkaar in stand en dat vind ik ontzettend mooi om te zien. We denken dat de motie over Heen en Weer daar een hele mooie aanvulling op is waar ook Diemenaren en Diemenezen elkaar kunnen ondersteunen in dat ontmoeten en verbinden en daarom hebben wij hem ook mede ondertekend.

Dus kortom. In deze begroting een mooie voortgang op het gebied van kansengelijkheid, woningnood en lokale kracht en daarom zullen we hem zeker steunen.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Ik wil van tevoren even mededelen dat mevrouw Van Marion de moties zal behandelen. We hebben hele grote moeite met de begroting 2025 omdat wij veel punten anders zien of anders zouden invullen en ik wil wel een greep doen uit die punten. Dat is bijvoorbeeld de doelsubsidie van De Omval, de leegstand van het gebouw van Het Atelier in Diemen Zuid, de rioolbelasting, de ozb verhoging, een nieuw zwembad, afschaffing van de stadspas, een jeugdboa, verkoop van flexwoningen, Join the Pipe en wateroverlast van woningen. Dat zijn punten waar wij andere beslissingen in gemaakt zouden hebben of anders voorgedragen hebben. We hebben over heel veel dingen al uitgebreid gesproken maar ik zou bijvoorbeeld wat over de Omval subsidie willen zeggen. We hebben technische vragen gesteld en we refereren naar antwoord 50 van die technische vragen over de begroting als voorbeeld over de subsidietoekenning, dit naar aanleiding van de begrotingsvraag over de begroting van de Ouderenpartij Diemen en Onafhankelijk Diemen. Dan gaan we citeren.

De heer PRINS: voorzitter, even ter correctie. De Ouderenpartij Diemen heeft geen technische vragen gesteld bij de begroting. Dus u moet ons niet noemen.

De heer SIKKING: dan streep ik dat meteen door. We citeren: “Daarnaast wordt een deel van de subsidie aangewend voor het verduurzamen van het gebouw om de energielasten te verminderen.” Einde citaat. Onafhankelijk Diemen is van mening dat normaal een plan van aanpak ingediend wordt en dan wordt de subsidie bepaald. In dit geval over de subsidie van De Omval vragen wij ons af, want het gebouw is pas verduurzaamd, zijn er nu al tekortkomen in het gebouw van De Omval? De subsidie is voor professionalisering en de exploitatie en niet voor gebouwverduurzaming. Voor de professionalisering om aan een positieve cashflow te komen zouden wij dit genereren en daarvoor was die subsidie. Een ander punt is het leegstaande gebouw Het Atelier. Het Atelier onderhouden of slopen is niet opgenomen in de begroting 2025. De voorbereidende uitgaven komen in de 4^e kwartaalbrief van 2024, maar door geen kostenraming in de begroting van 2025 op te nemen kan dit een handigheidje zijn om de algemene reserve in 2025 aan te wenden. De pot met “onvoorzien” hebben we geloof ik al uitgedeeld, dus dan moeten we algemene reserve aanwenden maar de algemene reserve is hard nodig voor de komende jaren. Het is voor Onafhankelijk Diemen wat frustrerend want we hebben behoefte aan duidelijkheid. Duidelijkheid, dat zou ook bij andere partijen het geval kunnen zijn. Wij hadden die kosten liever in de begroting van 2025 opgenomen gezien. Dan de verhoging van de rioolbelasting. Degenen met de breedste schouders moeten ook de meeste lasten dragen. Wie veel loost moet veel betalen maar we houden een norm aan van 500 kuub watergebruik om te lozen. Voor een normaal huishouden ligt het verbruik veel lager. We hebben hier al eerder over gesproken en we pleiten voor een gedifferentieerd tarief. In een eerdere discussie werden wij verwezen naar de waterleverancier en de tarieven. Als wij voor waterlozingen daarheen worden verwezen kunnen we de norm van 500 kuub beter weghalen want dat slaat nergens op, daar kunnen we niets mee.

Voor de ozb verhoging van 5% dienen we de motie van de VVD mede in. Over het zwembad hebben we ook heel veel gezegd.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. U noemt een heleboel dingen waarop u het niet eens bent met deze begroting maar ik zie nul amendementen van uw kant. Dus als u een begroting wilt hebben waar u mee in kan stemmen zou het fijn zijn als u gewoon komt met amendementen om de begroting zodanig aan te passen zodat u er wel mee in kunt stemmen. Het is makkelijk om kritiek te leveren zonder zelf te zeggen hoe het beter kan.

De heer SIKKING: dat klopt. Ik had in mijn tekst er ook een zinnetje bijgezet: “We kunnen wel een amendement of een motie indienen maar gelet op eerdere discussies vinden wij nog geen meerderheid daarvoor”. Dus waarom zouden we daar de raad dan mee lastigvallen? Is dat een antwoord op uw vraag?

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Dat is een beetje een antwoord op mijn vraag. Volgens mij heeft u ook niet heel hard geprobeerd om steun te vinden voor uw punten. U roept ze, u krijgt in de raad niet direct steun. Dus dan gaat u verder in gesprek met de fracties om te vragen van ik heb hier 5 plannen waar ik de begroting zou willen verbeteren. Zijn er dingen waar jullie ons in zouden kunnen steunen, waar we meer steun samen voor zouden kunnen vinden? Dat heeft u niet gedaan.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Bijvoorbeeld over de verkoop van de flexwoningen, daar hebben we uitgebreid over gesproken en daar is geen steun voor. Zo zijn er meerdere dingen. Over de afschaffing van de stadspas hebben we gesproken. Moet ik dat nu nog weer herhalen, herhalen, herhalen? Ik denk niet dat daar een meerderheid voor te vinden is maar misschien in de komende jaren wel.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. U heeft net 5 andere punten genoemd maar bij geen van die punten komt u met een amendement en voor geen van die punten heeft u gezocht bij de andere fracties, voor zover ik kan inschatten, of er andere fracties zijn die daarin mee kunnen gaan en met u mee kunnen denken van op die manier kunnen we misschien een amendement indienen en binnenhalen. Dus het is makkelijk om te zeggen dat u het er niet mee eens bent maar ik vind het echt een beetje een zwakgebod om dan met nul amendementen te komen.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Ik zeg niet dat ik het er niet mee eens ben, ik zeg dat we andere keuzes hadden gemaakt. Dat heb ik in het begin gezegd van deze punten en voor die andere keuzes is geen meerderheid. Daar hebben we al uitgebreid over gesproken en we hebben het nu vaak over de subsidies zoals De Omval want, moet dat gebouw nog een keertje verduurzaamd worden? Dus dat is gewoon een vraag en voor de rest hebben wij onze mening gezegd.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Ik ben nu wel heel erg benieuwd want uit het betoog van de heer Sicking leek ik te concluderen dat hij niet voor deze begroting zal stemmen maar ik hoor u aan het einde zeggen dat u het niet per se niet eens bent met de begroting. Dus ik ben heel benieuwd, gaat u straks voor of tegen stemmen?

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Als u het zo stelt ga ik tegen stemmen.

Mevrouw MUIJS: voorzitter, ik ben wel benieuwd wat in mijn vraag u heeft overtuigd om tegen te stemmen.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. We hebben in de fractie hierover gesproken en we hebben toen gezegd geef wat punten aan waar je andere keuzes in zou maken. En we hebben hier al heel veel gesproken met elkaar. Van Onafhankelijk Diemen punten heb ik eigenlijk nooit meer iets van teruggevonden. Dus we zijn helemaal niet blij met deze begroting. We zouden meer punten van ons terug willen zien in de begroting en als het dit jaar niet kan, misschien volgend jaar als de ogen opengaan, soms kunnen we dingen ook anders aanpakken.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Mag ik hier dan wel uit concluderen dat alle onderwerpen die u niet heeft genoemd, dat u zich daar dan wel in kunt vinden in de begroting?

De heer SIKKING: nee, ik heb gezegd dat ik een greep zou doen uit onze punten.

Mevrouw VAN MARION: dank u voorzitter. Ik ga verder in op de moties. De eerste motie Amerikaanse rivierkreeften. Wij erkennen de schade die de Amerikaanse rivierkreeften aanbrengen. De motie, zo lezen wij dat, is bedoeld om meer inzicht te krijgen in deze situatie. Dat kunnen wij wel steunen maar het stelt ook een manier voor om actief in te willen grijpen in de populatie door deze te verminderen. Dit klinkt als een doelgerichte poging om het aantal kreeften te verlagen wat vaak leidt tot doden. Als de gekozen methodes niet diervriendelijk zijn, wij zijn van mening dat dieren geen objecten zijn die zomaar verwijderd mogen worden of gekookt mogen worden om op te eten. GroenLinks, u mag ze ook niet zelf uit het water halen mits u volledig visrecht heeft.

De heer DE BRUIJN: dank u voorzitter. Ik wil hier even een correctie op aanbrengen. U mag ze, zeker weten, uit het water halen met een net, met een hengel zolang u een normale visvergunning heeft. U mag ze ook van de straat plukken want ze lopen heel vaak over straat. U mag ze gewoon oppakken. Het enige probleem is dat u ze niet mag vervoeren maar u zegt je mag ze niet vangen maar je mag ze, zeker weten, vangen.

Mevrouw VAN MARION: dank u voorzitter. Wist u ook dat ze giftig zijn? Het Voedingscentrum geeft aan dat ze giftig zijn. Dus het is beter niet om te eten.

De VOORZITTER: we gaan hier niet verder uitgebreid verder op in. Dat gaan we niet doen bij een begrotingsbehandeling.

De heer DE BRUIJN: dank u voorzitter. Ik ben heel verbaasd dat ze giftig zijn want dat is echt niet waar.

Mevrouw VAN MARION: dank u voorzitter. Het gif zit in het koppie. De verantwoordelijkheid voor de populatie van de Amerikaanse rivierkreeften vinden wij ook liggen bij het waterschap en niet zozeer bij de gemeente. Die moet zich beperken tot voorlichting en het bevorderen van bewustwording over de aanwezigheid van de kreeften.

Dan de motie Diemen is voor opvang. Wij zullen deze motie niet steunen omdat wij ervan uitgaan dat wij landelijk beleid volgen. Wij zijn van mening dat de gemeente altijd op een menselijke manier hieraan zal werken, ook zonder motie of afschaffing van de Spreidingswet. Wat betreft de motie ervaringsdeskundigen. Na wat verduidelijking begrijpen wij dat de VVD streeft naar een bredere inzet en professionalisering van ervaringsdeskundigen. Dat voorstel kunnen wij wel waarderen. Toch zijn wij ook van mening dat de gemeente al goed gebruikmaakt van ervaringsdeskundigen. Ook een opleiding voor ervaringsdeskundigen vinden wij niet noodzakelijk. Hun ervaring is een hele sterke basis, al

was dit maar als voorbeeld bedoeld. In plaats daarvan zien wij liever de focus op herhaalde communicatie. Wij denken dat je hier meer mee bereikt. Daar zien wij nog wel een taak voor de gemeente in. Wij steunen de motie niet.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: dank u voorzitter. Mevrouw Van Marion gaf aan dat we het landelijk beleid moeten volgen en daarnaast gaat ze ervan uit dat de gemeente toch wel voor opvang zal zorgen maar hoe ziet die partij dat op het moment dat de Spreidingswet toch wordt ingetrokken en dat het landelijk beleid is. Hoe gaan we dan als gemeente om met het vraagstuk?

Mevrouw VAN MARION: dank u voorzitter. De gemeente krijgt dan iets meer ruimte. Nu moeten wij onder druk presteren en die druk valt dan wel weg, ook al kunnen we de taken voortzetten maar op een meer ontspannen manier en dan komen we er ook.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: voorzitter, is het dan niet gewoon juist een reden om te zeggen wij gaan mee met die motie want we gaan het als gemeente dan gewoon doen?

Mevrouw VAN MARION: dank u voorzitter. Wij vertrouwen op de gemeente dat het goed komt. De motie vinden wij overbodig.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. Ik proef brede bijval vanuit de raad totdat ik het betoog van Onafhankelijk Diemen hoorde hoewel ik uiteindelijk de conclusie wij hebben vertrouwen in de gemeente van Onafhankelijk Diemen hoorde. Als geheel vind ik dat wel een hele mooie conclusie en ik heb er ook alle vertrouwen in dat deze begroting het komende jaar de gemeente Diemen ook weer de goede ruimte zal geven om het beleid uit te voeren waar wij als college voor staan en hopelijk ook u als raad voor staat. De begroting zal inderdaad morgen digitaal worden aangeleverd bij de provincie. Dus u heeft vandaag nog alle tijd om amendementen in te dienen en zaken te wijzigen. De VVD heeft dus nog alle mogelijkheden om wijzigingen aan te brengen en morgen gaan we het, al dan niet gewijzigd, opsturen naar de provincie.

De lokale lasten. Eigenlijk wil ik dan verwijzen naar de grafiek zoals de fractie van D66 ook heeft aangegeven. We zien dat we nog ruim niet op het niveau zitten als het gaat over de ozb van 2020 en 2021. Dat komt omdat we 4 jaar lang achter de indexering hebben aangelopen. We indexeren op basis van een inschatting van het CPB van een jaar daarvoor. Het CPB heeft bepaalde prijsstijgingen en bepaalde loonstijgingen niet kunnen voorspellen. Dat is ook geen ramp want dat had niemand kunnen voorspellen maar dat betekent wel dat je op een gegeven moment moet gaan corrigeren. Misschien hadden we wel eerder moeten corrigeren op het moment als je kijkt naar de grafiek, eigenlijk wil je zo dicht mogelijk bij die 100 blijven, dat indexcijfer. Daar zijn we inmiddels heel ver vandaan gekomen en nu maken we een lichte correctie en je ziet het ook als het gaat over de ozb van woningen. Diemen behoort tot de 20 minst dure gemeenten van Nederland. Overigens bij de niet-woningen zitten we in de middenmoot en nog net aan de goede kant van de middenmoot maar bij de woningen zitten we bij de 20 minst dure gemeenten en daar doen we een kleine correctie op. Bij de niet-woningen waar we dus in de middenmoot zitten, daar doen we die correctie ook niet. Dus daar beperken we de stijging op 2,2%.

Bij de rioolheffing en de afvalstoffenheffing zijn we kostendekkend. Dat is nu ook weer extern getoetst. We zijn echt kostendekkend. Het is niet dat we daar geld op verdienen. We maken daar kosten voor en de kosten zijn gestegen, voor een deel ook door de ambities die uw raad ook heeft uitgesproken over klimaatadaptatie en dat verklaart ook die lichte stijging van € 5 op de rioolheffing die we toepassen. Overigens, als het gaat over de ozb verhoging, dan

hebben we het ook over een tientje per huishouden per jaar extra. Dus dat zijn ook niet de extreem hoge bedragen.

Dan ga ik kort in op De Omval. Er is inderdaad een verhoging van de subsidie. Een deeltje daarvan wordt gebruikt voor de verduurzaming van het bestaande gebouw. Dat is nog niet helemaal goed ingeregeld, goed afgerond. Daar moeten dus nog een slag in gemaakt worden maar het grootste gedeelte van de extra subsidie gaat in het verder ontwikkelen van de horeca, het verder ontwikkelen van het theaterproduct zodat de zaalbezetting omhooggaat want, dat kwam ook uit het onderzoek van Berenschot naar voren, was een van de zaken wat nog een probleem was dat bij bepaalde voorstellingen te weinig mensen in de zaal zaten. De combinatie met de bibliotheek heeft overigens wel veel meer aanloop veroorzaakt. Dus De Omval merkt wel dat ze veel meer gevonden wordt, er is veel meer reuring en veel meer drukte. Dus wat dat betreft gaat het heel goed met De Omval. Tegelijkertijd blijft het natuurlijk een kleine organisatie en met kleine organisaties is het soms wel een beetje precair. Daarom heeft ze soms net wat meer spek op de botten nodig, ook in financiële zin, en daarvoor is ook die incidentele subsidie want na corona en na de grote verbouwing en aanbouw van de bibliotheek had De Omval eigenlijk helemaal geen reserves meer en ze gaat nu langzaam weer naar een gezonde financiële situatie en daar is de subsidie in belangrijke mate voor bedoeld.

Het Atelier, u refereerde daaraan, dat wordt ook in de 4^e kwartaalbrief besproken. Ten tijde van de begroting hadden we dit nog helemaal niet scherp. Ten tijde van de kadernota in aanloop naar de begroting hebben we daar wat meer visie op ontwikkeld en daar wordt u ook in de toekomst verder over geïnformeerd. Wij kunnen niet alle kosten gelijk opnemen. Daarvoor zijn ook kwartaalbrieven. Daar zitten de plussen en minnen lopende het jaar in en daar zult u mogelijkwerwijs bij de kwartaalbrieven van volgend jaar ook verder over geïnformeerd worden.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Allereerst wil ik ook de raad bedanken voor de mooie woorden die u heeft geuit over bestaanszekerheid, het ruimhartige armoedebelief, wonen en kansengelijkheid en daarbij werd aangeduid dat we die menselijke, duurzame en eerlijke kant van Diemen met elkaar blijven voortzetten en het is fijn om daar erkenning voor te krijgen van uw raad.

Ik heb een aantal vragen en zorgen gehoord over mogelijke verdringing op de woningmarkt. Ik wil daar wel het een en ander over zeggen. Als het gaat over sociale huurwoningen weten wij wat de gemiddelde verhuringen zijn op jaarbasis en dat zijn er gemiddeld zo'n 125 en dat is dan exclusief studentenwoningen, dus de studentenhuisvesting valt daarbuiten. Als je kijkt naar die verhuringen, dan is afgesproken met de woningcorporaties dat zij 30% van de woningen adverteren op Woningnet met lokale voorrang, 30% van het aantal verhuringen is voor de urgenten en wij zijn op dit moment bezig met de woningcorporaties om nieuwe prestatieafspraken te maken en daar zal dus ook een percentage voor de statushouders in benoemd gaan worden. Daar kan ik dus nog niet op vooruitlopen. Dan blijft er dus nog die 40% over en ook daarvan zien wij dat die woningen voor een deel naar Diemenaren gaan. Als het dan gaat om hoeveel cijfers kunnen we daarover leveren. Het is gebruikelijk dat wij zo rond juli/juli van het jaar de cijfers terugkrijgen van de corporaties en dan kunnen we ook precies zien hoeveel woningen er naar Diemenaren gaan en welke woningen met urgentie en welke woningen met lokale voorrang worden verhuurd. Het is inderdaad spijtig, en D66 gaf dat al aan, dat in 2023 dat percentage zo laag was, die 4%, en dat heeft inderdaad te maken met het nieuwe systeem wat nog in werking moest treden. We doen er alles aan om dat voor 2024 en zeker straks voor 2025 om daar een inhaalslag te maken.

De heer PRINS: dank u voorzitter. De wethouder zegt dat ze ongeveer rond juni de cijfers van de woningcorporaties krijgt. Ik ben over het algemeen wel een wandelend archief maar zijn die cijfers in de afgelopen jaren ook met de raad gedeeld?

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Wat wordt gedeeld wordt met de raad is het percentage wat aan lokale voorrang wordt verhuurd. Dat is het percentage wat bij de prestatie-indicatoren staat.

De heer PRINS: voorzitter, dan moeten we natuurlijk wel weten een percentage van wat want we konden vorige week uitrekenen dat het om 125 woningen per jaar gaat die vrijkomen. Dat is beduidend lager dan de jaren daarvoor want ik heb wel eens cijfers gezien van 160-170 woningen. Daar zat een stijging in maar voor een raadslid is het bijna niet te volgen als je ook niet de aantallen erbij vermeldt.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Daar ben ik het zeer mee eens. Het moet natuurlijk gaan om het totaalplaatje van wat zeggen die cijfers precies. Dus ik wil wel even gaan kijken dat als we dit gaan monitoren we een wat vollediger beeld kunnen opleveren voor de raad. Dat neem ik even terug om te onderzoeken en dan kom ik daarop terug.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Misschien ter aanvulling. We hebben natuurlijk ook kort gewerkt aan de KPI's die we vaststellen als raad en dat daarin ook het programma Sociaal is of wordt bekeken. Daar kan de heer Prins misschien ook nog bij meedenken als die ideeën heeft hoe dat beter kan.

De heer PRINS: voorzitter, bedankt voor de tip maar ik heb ook meegedacht over die prestatie-indicatoren (KPI) en we hebben ook geconstateerd, al eerder in deze raad, dat er heel veel overbodige en misschien ook wel moeilijke en onduidelijke prestatie-indicatoren zijn. Dus om de juiste informatie boven tafel te krijgen is het heel goed dat die herzien worden maar dat staat allemaal op de rol voor volgend jaar want we hebben in werkgroepjes daaraan gewerkt en dat is nog niet afgerond.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Dan kom ik nu op de 2 moties. Allereerst de motie steun voor aanvullend vervoer Heen en Weer Diemen. Ik heb dat vorige week ook al aangegeven, ik word hier eigenlijk best heel blij van, van zo'n initiatief want het is een initiatief uit onze eigen gemeenschap. Het is een mooi initiatief. Het is heel fijn dat er mensen bereid zijn om hiervoor op te staan en hierin te gaan samenwerken. Dus alle hulde daarvoor. Ik heb ook vorige week aangegeven dat ik zeker bereid ben om in gesprek te gaan met de stichting en als daar een subsidieaanvraag uit voortvloeit, dan zullen wij dat binnen de huidige kaders beoordelen zowel financieel als inhoudelijk. Dan hebben we nog de motie zet ervaringsdeskundigen in bij armoedebeleid. Ik ben blij dat hier door Onafhankelijk Diemen werd gezegd van we hebben de indruk dat er al veel gebruik wordt gemaakt van ervaringsdeskundigen. Dat klopt. Wij hebben ook bij het onderzoek naar het nieuwe minimabeleid ervaringsdeskundigen ingezet, onder andere door in gesprek te gaan met de cliëntenraad participatie maar ook omdat wij gebruikmaken van geschoolde en getrainde ervaringsdeskundigen die zich verenigd hebben en ook omdat we bij alle onderzoeken die we hebben gedaan de informatie die uit deze onderzoeken komt door gesprekken te voeren met ervaringsdeskundigen, om dat mee te nemen. Ik heb daar ook al het een en ander over verteld bij de startnotitie voor het armoedebeleid. Ook bij het rekenkameronderzoek kwam dit voorbij. Dus alles bij elkaar overziende denken wij dat wij daar al het nodige aan doen. We zetten deze mensen in. We vinden ze van belang om te kijken van kunnen we hun stem meenemen bij het beleid maar ook om een brug te vormen

naar onze inwoners en wij denken dus dat om deze redenen deze motie op dit moment overbodig is.

Wethouder VAN DEN BERG: dank u voorzitter. Het interessante van de brede portefeuille die deze wethouder mag hebben is dat bij een begroting in moties klein leed naast groot leed kan komen. Dat gaat waarschijnlijk een wat ongemakkelijk bruggetje met zich meebrengen maar laten we maar met de Amerikaanse rivierkreeft beginnen. Het toeval wil dat het dagelijks bestuur van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht volgend jaar een ronde langs de gemeenten komt doen en ik wil daarom ook de toezegging doen om het daar meteen met het dagelijks bestuur, met het college bespreekbaar te maken. We gaan daar ook een aantal andere dingen bespreekbaar maken, bijvoorbeeld het verlagen van het water in de Oosterringvaart, het wateroppervlak dat we kunnen bergen bij hevige regenval, het mogelijk verplaatsen of verplaatsen van een gemaal. Dus er zijn een aantal onderwerpen die we daarbinnen gaan bespreken en mij lijkt het goed om daar dan ook de Amerikaanse rivierkreeft bij te bespreken. Dus dat zou mijn toezegging zijn aan de fractie van GroenLinks om op die manier de motie kleur te geven en dan kan het hele college erop toezien hoe ik dat bespreekbaar maak met het dagelijks bestuur. Dus dat lijkt mij een prima mogelijkheid. Dan de motie over de asielopvang. Het debat tussen mevrouw Muijs en de heer Prins is toch wel, denk ik, gestoeld op een aantal onduidelijkheden of dingen die verkeerd zijn gelezen, begrepen, gehoord of iets van dien aard want ik kan mij niet voorstellen dat de heer Prins, zoals ik hem ken en zoals ik de Ouderenpartij Diemen ken, na mijn uitleg deze motie net als het college zal kunnen omarmen.

De Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen, in de volksmond de Spreidingswet genoemd, gaat alleen over het mogelijk maken van de asielopvangvoorzieningen. Dus alleen maar over het getal hoeveel mensen wij zouden moeten huisvesten in een asielopvang in Diemen en het gaat over, in ieder geval in de ogen van dit college, een verwerpelijke bonus die een gemeente zou kunnen krijgen als bovenop de taakstelling daadwerkelijk meer asielzoekers plaats krijgen in die gemeente. Dat is sec waar de Spreidingswet over gaat. Alle andere financiële regelingen zijn samengevat in het Faciliteitenbesluit opvangcentra dat hoort bij de Wet centraal orgaan opvang asielzoekers. Dat is pas op het moment dat er een bestuursovereenkomst is. Dus dan is al duidelijk dat het COA voornemens is om met de gemeente een AZC te gaan openen en op dat moment komt er een bestuursovereenkomst, dan worden de afspraken gemaakt en dan worden dus ook de afspraken gemaakt over de financiële afwikkeling daarvan en daarin zitten een heleboel stromingen en die zijn best al een tijd zo want die wet is er al een tijd en ik heb nog niet gehoord dat het kabinet ook die wet op de schop wil doen maar mocht dat zo zijn, overigens is dat ook niet wat de motie zegt. De motie zegt alleen de Spreidingswet. Elke andere wet die mogelijk opgeschort of afgeschaft wordt, dan mag de raad van mij verwachten dat ik bij u terugkom als dat financiële gevolgen heeft of andere gevolgen maar op dit moment is het kabinet niet voornemens om die wet aan te pakken en daarnaast is er nog een financieringsstroom via de septembercirculaire via het Gemeentefonds. Dus als sec de zorg is bij de heer Prins om zich uit te spreken voor asielopvang in Diemen, dat daar mogelijk een financiële component in speelt, dan hoop ik daarmee die zorg weg te hebben gehaald want ik kan mij niet voorstellen dat de Ouderenpartij Diemen zoals ik die ken daar negatief tegenover staat.

U hoort al in mijn betoog dat het college positief staat tegenover deze motie, al is het alleen al omdat daarmee de raad het standpunt van het college die wij ook al vaker hebben geuit in onze communicatie naar buiten toe, namelijk dat wij hiermee bezig zijn en dat wij hier ook mee bezig zijn als de Spreidingswet onverhoopt wordt afgeschaft hiermee door zullen gaan. Het is fijn dat uw raad in meerderheid daarin dat standpunt wil onderschrijven en wil ondersteunen. Dus normaal gesproken zou ik zeggen wij zijn blij dat u dit ook daadwerkelijk

in stemming brengt terwijl het wellicht niet nodig zou hoeven zijn omdat het college dit standpunt al heeft maar in dit specifieke geval zou u het college daarmee een dienst bewijzen door dit als raad daadwerkelijk nogmaals uit te spreken.

Wethouder PRINS: dank u voorzitter. Vorige week in de informatieve raadsvergadering hebben we het onder andere gehad over wijkplatforms, buurtcomités en vanavond hoor ik weer een nieuwe term buurtraden. Ik laat het even in het midden wat het uiteindelijk wordt maar ik wil de toezegging die ik vorige week gedaan heb en die een beetje tussen wal en schip gevallen is nu even herformuleren en herbevestigen. Ik ga hem gewoon oplezen zodat het duidelijk is wat we gaan doen. 'In het eerste kwartaal van 2025 komen we met een plan van aanpak, gericht op een bredere deelname van inwoners aan bijvoorbeeld wijkplatforms. Ons doel is om voor de zomer van 2025 de eerste stappen te zetten via pilots.' Dat is sec de tekst van de toezegging. We gaan het bekijken vanuit het beschikbare budget want dat hebben we nog van het programma Voor en met Diemen en mochten we daar extra middelen voor nodig hebben, dan komen wij bij u terug via de kwartaalbrieven.

De heer DE BRUIJN: voorzitter, wij zijn blij met de informatie van de wethouder dat er een bespreking met het waterschap in elk geval op de agenda staat in 2025. We willen wel graag even goed deze motie nog in stemming brengen om te laten zien dat deze gemeenteraad behoud van natuur heel belangrijk vindt.

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Ik zou graag een korte stemverklaring willen uitspreken. Wij stemmen vanavond tegen de begroting en dat komt toch vanwege het punt van de ozb. Verschillende punten uit de begroting vinden wij ontzettend mooi en steunen wij maar dit is voor ons een heel belangrijk punt en daarom zullen wij vanavond tegen stemmen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. De wethouder van financiën heeft niets gezegd over onze verwijzing naar de post onvoorzien maar daar hoeft hij ook niet op te reageren als hij het maar goed gehoord heeft. Wat betreft de motie Heen en Weer ben ik zeer blij met de raadsbrede ondersteuning alhoewel ik wel constateer dat het logo van Ons Diemen er niet bij staat maar de heer Advokaat hoeft mij alleen maar toe te knikken of het klopt dat het een raadsbrede ondersteuning is. De meerderheid van zijn fractie knikt ja. Wat betreft het antwoord van wethouder Everhardt. Zij is blij met het initiatief en ze zegt dat als er een subsidieaanvraag uit voortvloeit, dan zullen we die in behandeling nemen maar ik breng graag in herinnering dat die subsidieaanvraag vorige week al is overhandigd aan u. Er zat een brief bij met een subsidieaanvraag.

Dan de motie Amerikaanse rivierkreeft. Ik hoop dat het overleg snel zal zijn met het dagelijks bestuur van het AGV want ik heb dat een paar jaar geleden ook al eens gesuggereerd en toen werd er niet zo enthousiast op gereageerd maar nu heeft het DB zichzelf uitgenodigd begrijp ik. Ik zou u ook in overweging willen meegeven om daar het baggeren van de Drie Diemen aan de orde te stellen in het kader van de waterkwaliteit. Als u zelf bij de Vinkenbrug gaat staan kun je soms zien hoe troebel het water is.

Wethouder Van den Berg heeft een keurig college gegeven over het verschil tussen de Spreidingswet en de COA asielopvang en de septembercirculaire maar onze zorg is niet weggenomen. Wij verwachten namelijk dat dit kabinet wel gaat inzetten op een zo hard mogelijk anti-asielbeleid, de stroom afremmen op allerlei mogelijke manieren en als ik in herinnering breng dat de regeling waar de grote steden gebruik van kunnen maken om uitgeprocedeerden en ongedocumenteerden op te vangen, als ik goed heb begrepen wordt die afgeschaft per 1 januari aanstaande. Om te voorkomen dat al die mensen op straat verdwijnen met alle mogelijke gevolgen van dien heeft Amsterdam besloten om die kosten zelf te gaan financieren. Dat juichen wij toe.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. De heer Prins stelt dat het kabinet poogt om een zo hard mogelijk asielbeleid te voeren en op die manier probeert mensen te ontmoedigen om hier naartoe te komen. Dat vinden wij heel erg en volgens mij vindt de heer Prins dat ook heel erg. Dus ik vraag mij af als dat zo is, waarom wij er dan als Diemen aan mee zouden moeten werken. Dan moeten wij daar juist tegenin gaan door wel onze verantwoordelijkheid te nemen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Ik heb mijn zorgen uitgesproken en dat blijf ik doen want stel dat het aantal asiellocales ernstig wordt beperkt en ze mogen niet verder opgevangen worden in Ter Apel, waar gaan die mensen dan naartoe. Als dat niet georganiseerd is op een of andere manier, dan gaan ze bij bekenden of familieleden in huis en ik denk dat de gevolgen voor de samenleving, voor de gemeenten en voor henzelf erg groot zullen zijn en daarom heb ik geprobeerd u uit te nodigen om daarover met ons in discussie te gaan en dat hoeft niet hier met interrupties maar op basis van goede informatie maar dat het de komende jaren een chaos gaat worden in Nederland als het om dit onderwerp gaat, daar ben ik er heilig van overtuigd en ik hoef geen enkele hand in het vuur te steken voor dit kabinet als het gaat om de maatregelen die eraan zitten te komen en die grote gevolgen zullen hebben voor de gemeenten want als de wet verbiedt om statushouders een woning toe te wijzen, al dan niet met voorrang, wordt doorgezet hebben we daar in Diemen de grote gevolgen van en dat probeer ik duidelijk te maken.

Mevrouw MUIJS: voorzitter, ik snap dat de heer Prins zich zorgen maakt over de acties van dit kabinet en ik snap ook dat de heer Prins denkt van misschien wordt het chaos in de asielopvang maar dat zou dan juist redenen moeten zijn om deze motie te steunen want als uw zorgen ertoe leiden dat u zegt van dan wil ik geen asielopvang in Diemen. Als elke gemeente dat doet wordt de chaos nog veel groter. Dus ik stel voor dat we juist vanwege die chaos zouden moeten zeggen van wij in Diemen nemen wel onze verantwoordelijkheid en willen wel zorgen voor asielopvang om die chaos ondanks dit kabinet te verminderen.

De heer PRINS: voorzitter, ik heb in eerste termijn heel duidelijk gezegd van het grootste deel van de motie onderschrijven wij en ook dat we dat in het verleden hebben gedaan voor opvang van asielzoekers of statushouders huisvesten. Daar is niets in veranderd maar wij hebben een probleem met het dictum, namelijk daarmee door te gaan ook als de Spreidingswet wordt afgeschaft. Dat is een open einde verhaal en daar willen we niet in meegaan want we willen gewoon als dat gebeurt de kosten en de gevolgen daarvan eerst zien voordat we dat allemaal in de begroting gaan verwerken. Dat is waar het om gaat. Deze motie is eigenlijk vergelijkbaar met de motie die vorige maand door D66 werd ingediend om sowieso altijd een locatie in Diemen te reserveren voor een eventuele middelbare school terwijl dat nooit meer afgewogen zou mogen worden tegenover andere uitgaven. Dat is door de meeste fracties toen zo gebracht en ik vergelijk het zo omdat deze motie erop lijkt.

Mevrouw MUIJS: voorzitter, nog een laatste poging. Wij vonden overigens beide moties hele goede moties maar de wethouder heeft net uitgelegd dat de afschaffing van de Spreidingswet geen enkel financieel gevolg heeft voor deze motie. Dus u zegt het is een open einde motie maar dat is helemaal niet zo want die Spreidingswet heeft geen financiële gevolgen. Dus ik snap uw zorg echt niet. Kunt u dat uitleggen?

De heer PRINS: nee want zoals de wethouder beweert dat de afschaffing van de Spreidingswet geen gevolgen heeft voor de gemeente Diemen. Dan denk ik ga er nog maar eens goed over nadenken voor als het moment nadert want het zal gevolgen hebben. Overigens heb ik vanmiddag gelezen dat de Spreidingswet op zijn vroegst ergens midden

volgend jaar wordt afgeschaft en dat alle noodmaatregelen, proceduremaatregelen en wetsvoorstellen ook ergens medio 2025 worden bekendgemaakt. Daarmee ga ik niet zeggen dat het niet zo'n vaart zal lopen maar de stemming wordt opgekweekt dat er heel veel anti-asiel en anti-migratie wordt getamboereerd door dit kabinet en ik wil graag dat wij het hier in deze raad met elkaar erover hebben wat voor gevolgen dat heeft en ook in verband met die andere aspecten die ik daarbij heb genoemd, namelijk de huisvesting van buitenlandse studenten en de huisvesting van expats wat dat voor gevolgen heeft gehad voor deze gemeente. Ik probeer die discussie met u aan te gaan en ik hoop dat u er nog eens een keertje goed over nadenkt en dat volgend jaar met ons wilt gaan doen en ik heb het college uitgenodigd om dat te doen. Daar heb ik nog geen antwoord op gekregen. Misschien moet ze er even over nadenken maar dat is onze inzet geweest bij deze motie en ik denk dat ik daarmee de andere moties niet meer hoeft te behandelen want daar hebben we al onze steun voor uitgesproken.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik vind het jammer dat de VVD op het amendement en het antwoord van de wethouder helemaal niet reageert inhoudelijk op zijn argumenten want die zijn steekhoudend. We hebben al jaren niet geïndexeerd, dus het is logisch dat we nu een keer een indexering toepassen en er zit dan 2% bovenop maar die 5%? Ik hoor gemeenten met 7% en meer. Dus ik vind dat we nog zeer redelijk bezig zijn.

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Wij vinden het inderdaad een heel erg belangrijk punt dat als er stijgingen komen daar een heel duidelijk verhaal achter moet zitten, dat daar een goede motivering bij moet zitten. Daarom hebben wij een jaar geleden ook een motie ingediend zodat als er stijgingen zouden komen daar een goed verhaal bij is. Die motie heeft het toen niet gehaald maar die had er wel voor kunnen zorgen dat er nu een sterk verhaal had gestaan en wij beoordelen op dit moment dat dat er niet is en daarom is dat voor ons een belangrijk punt in de overweging om wel of niet voor te stemmen.

De heer ADVOKAAT: voorzitter, dat is jammer want u stemt de begroting nou weg over inkomsten voor ongeveer 2 ton. Dan ga ik even naar de moties toe. Ons Diemen heeft een brug in het logo en dat staat voor verbinden en samenwerken en elkaar helpen. Deze termen lopen als een rode rivierkreeft door de moties die we zullen steunen. Stichting HeenenWeer verbindt letterlijk. Samenwerken doen we graag als het gaat om de opvang van asielzoekers en we helpen zowel de mensen die het nodig hebben en zolang het binnen onze mogelijkheden ligt is het onze plicht om onze medemensen en onze collega-gemeenten te helpen. We zijn dus zowel voor de motie Heen en Weer en de Amerikaanse rivierkreeft, de opvang en de inzet van ervaringsdeskundigen bij armoede.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Wij hadden al onze steun uitgesproken voor de motie over de opvang. Die hebben we zelfs mede ingediend. De kreeften en ook Heen en Weer. Ook die hebben we mede ingediend en we hebben gezegd dat we het amendement over de ozb niet zullen steunen. We hebben geluisterd naar het antwoord van de wethouder over wat het college nu al allemaal doet op het gebied van ervaringsdeskundigen. Dat vinden we heel mooi om te horen. Een deel hadden we inderdaad ook al gehoord zelfs op onze vragen van de wethouder en wij zien de motie over de ervaringsdeskundigen als een ondersteuning van dit beleid en een oproep om dat te blijven doen. Dus wij zullen ook deze motie steunen. Dus tegen het amendement en voor de moties.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. De VVD geen sterk verhaal? Op het moment dat je de ozb met 25% zou laten stijgen, dan ben ik het helemaal met u eens dat daarvoor een hele goede gedegen analyse moet komen. Dan moet je echt inhoudelijk af gaan wegen. Dan

moet je integraal een goede keuze kunnen maken. Dat gaan wij ook doen met het proces van ombuigingen en besparingen maar als we het nu hebben over eigenlijk het inhalen van een indexerings. De heer Advokaat zei heel terecht we hebben geïndexeerd maar misschien net niet voldoende. Nou gaan we daar een kleine inhaalslag maken 2,2 om 5%, dat is absoluut geen 25%. Dus als dat de reden is dat u tegen deze begroting stemt vind ik dat absoluut geen sterk verhaal.

Mevrouw MUIJS: dank u voorzitter. Ik vind eigenlijk dat het college zich met deze argumentatie nog tekortdoet want er ligt wel degelijk een integrale afweging. Er liggen extra inkomsten waar het college een enorm boekwerk over heeft geschreven wat het gaat doen met die extra inkomsten. Dat er ergens onder het kopje ozb geen 3 pagina's zijn volgeschreven betekent niet dat het college niet goed heeft verantwoord wat er met het geld gedaan gaat worden. Het is dus zelfs nog een ietsje erger dan de wethouder net stelt.

Mevrouw VOERMANS: dank u voorzitter. Ik ben ontzettend blij dat blijft staan dat de keuzes die wij gaan maken richting 2026 integraal worden afgewogen, dat vinden wij ontzettend belangrijk en met wat nu voorligt dachten wij dat daar al andere stappen vooruit waren genomen. Dus fijn dat dat proces blijft staan maar er is een verhaal nodig als je dit soort keuzes maakt en bij de kadernota hebben we het over andere kaders gehad. Dus we denken dat dat debat ook heel erg belangrijk was met dit soort keuzes.

Wethouder EVERHARDT: dank u voorzitter. Ik heb nog een vraag over de motie Heen en Weer van is dit nou een subsidieaanvraag of wat zat er nou in de enveloppe die ik voor mij heb? Ik heb hem als volgt gelezen: daar staat dat het een voorlopige subsidieaanvraag is en er stond boven het tweede blad een begroting. Voordat we in allerlei semantische discussies gaan verzeilen wil ik voorstellen dat ik het gesprek aanga en mocht dat leiden tot een subsidieaanvraag, dan zullen we dat via de gebruikelijke kaders inhoudelijk en financieel en de gebruikelijke werkprocessen netjes afhandelen.

Wethouder VAN DEN BERG: dank u voorzitter. Het moge duidelijk zijn dat de keuzes die dit kabinet maakt met betrekking tot asiel en migratie niet de keuzes zijn van dit college en dat is slechts maar één onderwerp waar dit kabinet keuzes maakt want ik kan er nog wel een aantal noemen waar wij de keuzes van dit kabinet niet onderschrijven. Dat is ook hoe het college deze motie heeft gelezen, namelijk het afschaffen van de Spreidingswet lost niks op. Het niet huisvesten van statushouders lost niks op. De gemeenten ontslaan van hun verantwoordelijkheden die sommige gemeenten blijkbaar nodig hebben als stok achter de deur lost niks op. Een gemeente die wel de ballen heeft om daar handen en voeten aan te geven, dat zet zoden aan de dijk want het is wel echt een rommeltje en dat is heel zacht uitgedrukt. De woorden van mevrouw Kuilman dekken de lading beter maar u kent mij als een eloquent spreker, dus ik zal ze niet herhalen maar het is wel zo. In de afgelopen decennia hebben de kabinetten Rutte een kaalslag laten plaatsvinden bij de IND en bij het COA en daar de gemeenten opgezaagd met een groot probleem en dat is een opvangprobleem, dat is een doorstroomprobleem waardoor wij nu op dit moment de gaten aan het dichtlopen zijn en ik ben blij dat wij in een college zitten waarbij we die gaten willen dichtlopen, waarbij wij ingecalculeerd risico willen lopen voor de mensen die hier al in Nederland zijn. Die hebben hier al een plek nodig of dat nou in een AZC is of in een woning en door mee te gaan in de angst en de polarisatie die dit kabinet in de ogen van het college neerzet dragen wij niet bij aan een positieve oplossing.

Wij zullen met z'n allen de tering naar de nering moeten zetten want deze tijd, de andere wind die waait die door sommigen ook wel genoemd wordt een gure rechtse wind die waait, die vraagt om een ander college in deze gemeente en die vraagt om daadkracht en die

vraagt om oplossingen en daar hoort ook bij doorpakken in het mogelijk zoeken van een locatie voor een AZC, dat vraagt ook om doorpakken in het huisvesten van statushouders ondanks dat daar wellicht geen wettelijke taak meer ligt, ondanks dat wij wellicht burgerlijk ongehoorzaam moeten zijn omdat wij niet meer mogen toewijzen want die mensen zijn er en die mensen verdienen een plek en die mensen verdienen ook een veilige plek en daar wil dit college graag aan bijdragen en ik vind het als portefeuillehouder een hele fijne gedachte dat ik weet dat de gemeenteraad dit college daarin expliciet ondersteunt en dat ik altijd terug zal komen als het financiële gevolgen heeft en dat ik altijd terug zal komen als het COA besluit om de financiële verplichtingen die zij in een bestuursovereenkomst met ons heeft afgesproken niet nakomt. Dan ben ik de eerste die het COA eraan helpt te herinneren wat contractbreuk inhoudt. Nog eenmaal probeer ik hiermee de heer Prins toch gerust te stellen en met dit college de strijd tegen het kabinet aan te gaan.

De heer PRINS: dank u voorzitter. De wethouder houdt een gloedvol betoog en dat waardeer ik ook wel maar dat deed hij nu voor de tweede of de derde keer. Hij verwijst naar tientallen jaren beleid van de kabinetten Rutte. Het zal iets korter zijn geweest. Het is altijd weer terugkijken en anderen de schuld geven. Misschien doe ik dat zelf ook wel eens maar de wethouder is van een partij die nog nooit in een kabinet heeft gezeten. Toen de partij de kans kreeg om mee te doen aan een kabinet haakte ze af vanwege de asiel- en immigratiediscussie. Had staatssecretaris Van den Berg het niet beter kunnen doen dan Van der Burg?

Wethouder VAN DEN BERG: voorzitter, volgens mij is het een goede gewoonte om zo gauw een wethouder in functie is die te zien als wethouder, weliswaar namens een partij, maar voor de hele gemeente en voor elke stemmer en voor elke niet-stemmer en daar zit ik hier voor. Ik ben een partijbestuurder namens GroenLinks en niet voor GroenLinks. Dus hoe ik het als staatssecretaris had gedaan, dat zullen we wellicht nooit weten maar hopelijk misschien met een bepaalde partij in coalities wel op korte termijn met een andere wind maar of ik daaraan bij zal dragen, dat zullen we dan zien.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Ik vraag mij nog steeds af hoe de VVD kijkt naar deze motie over de asielopvang.

De VOORZITTER: nee, dat had in een eerdere ronde gemoeten. Dan gaan we naar de stemmingen toe en dan zullen straks allereerst gaan stemmen over het amendement, dan over het raadsvoorstel voor de begroting 2025 en dan over de moties. We gaan digitaal stemmen. Voor het amendement zijn uitgebracht 4 stemmen en daartegen 16. Het amendement is verworpen. Voor het amendement stemmen de fracties van Onafhankelijk Diemen en VVD.

Dan gaan we nu in stemming brengen de programmabegroting 2025. De stemming is geopend. Voor zijn uitgebracht 16 stemmen en daartegen 4. Het voorstel is aangenomen. Tegen het voorstel stemmen de fracties van Onafhankelijk Diemen en VVD.

Dan gaan we naar de moties. Allereerst de motie Heen en Weer. De stemming is geopend. Voor zijn uitgebracht 20 stemmen en daartegen 0. De motie is aangenomen.

Dan gaan we naar de motie over de Amerikaanse rivierkreeft. De stemming is geopend. Voor zijn uitgebracht 18 stemmen en daartegen 2. De motie is aangenomen. Tegen de motie stemt de fractie van Onafhankelijk Diemen.

Dan de motie Diemen is voor opvang. De stemming is geopend. Voor zijn uitgebracht 14 stemmen en daartegen 6. De motie is aangenomen. Tegen de motie stemmen de fracties van Onafhankelijk Diemen, Ouderenpartij Diemen en VVD.

Dan de motie zet ervaringsdeskundigen in bij armoedebelaid. De stemming is geopend. Voor zijn uitgebracht 18 stemmen en daartegen 2. De motie is aangenomen. Tegen de motie stemt de fractie van Onafhankelijk Diemen.

Mevrouw MOORS: voorzitter volgens mij is er bij de voorlaatste stemming een stem gewisseld. De mensen dachten dat deze al in stemming was maar de vorige was in stemming en er zijn dus stemmen verwisseld maar misschien dat ik mij vergis. De stemming leek geopend te zijn terwijl dat nog niet zo was.

De VOORZITTER: volgens mij heb ik wel de goede conclusie getrokken en die is vastgesteld. We moeten even nagaan of het goed in iBabs staat maar goed dat u zo opmerkzaam bent geweest.

Is er behoefte aan 5 minuten pauze? Ik schors de vergadering voor 7 minuten.

De VOORZITTER: ik heropen de vergadering.

3. Stedenbouwkundig programma van eisen woningbouw Harmonielaan

Mevrouw KUILMAN: dank u voorzitter. We hebben het vorige week uitgebreid over de Harmoniehof gehad. Er ligt een heel mooi plan. Er worden ongeveer 100 woningen gebouwd die echt broodnodig zijn. Er is het een en ander gezegd over de grootte van de woningen. Het zijn bandbreedtes en daar zal mogelijk enige variatie in komen en in de raadsvoordracht staat dat er in het plan nog enkele middeldure huurwoningen worden opgenomen omdat er grotere woningen zullen komen maar die grotere woningen kunnen we ook sociaal bouwen want er is ook een gigantische behoefte aan grotere sociale huurwoningen voor gezinnen en die hebben we de laatste jaren niet gebouwd. Woningen zijn schaars en we hebben het nu een beetje over het verdelen van schaarste en we willen ook absoluut dat er in het plan nog middeldure huurwoningen komen maar wij hebben de nadrukkelijke wens dat de grotere woningen gepositioneerd aan de Harmonielaan waar mogelijk gezinnen kunnen wonen, dat die als sociale huurwoning verhuurd zullen worden en dat dan de middeldure huurwoningen elders in het plan gerealiseerd worden. Dat is ook ongeveer samengevat het dictum van de motie. Het is een mooi plan en we hopen dat de grote woningen aan de Harmonielaan sociaal worden. De motie luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- Bij de nieuwbouw aan de Harmonielaan zo'n 100 sociale huurwoningen gebouwd zullen worden, aangevuld met enkele middenhuurwoningen;
- In de raadsvoordracht de bouw van de middenhuurwoningen als volgt wordt beargumenteerd: "De reden om naast sociale huur ook enkele middenhuurwoningen te onderzoeken heeft te maken met de ruimtelijke opzet van het plan waardoor enkele woningen groter zijn".

We hebben nagedacht over en houden rekening met:

- Er veel behoefte is aan sociale huurwoningen, ook voor gezinnen.

We vragen het college om:

- Bij de verdere uitwerking van de nieuwbouw Harmoniehof te onderzoeken of de grotere woningen daarbinnen, die aan de Harmonielaan zijn gesitueerd, als sociale huurwoning verhuurd kunnen worden;

- De middenhuurwoningen op een andere plek in het plan te bouwen.

Partij van de Arbeid
Sofie Kuilman

GroenLinks
Hilda van 't Riet

Ons Diemen
Wim Advokaat

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Voor ons ligt een programma van eisen voor de Harmoniehof. Een plan dat moet leiden tot ongeveer 100 nieuwe sociale huurwoningen en enkele middenhuurwoningen in Diemen. Woningen waar grote behoefte aan is. GroenLinks vindt dat dit voorstel goede kaders biedt voor de verdere ontwikkeling van deze locatie en we zijn dan ook van plan om in te stemmen met dit programma van eisen zoals het voorligt en met de grondexploitatie.

Zoals ook blijkt uit de motie die we samen met de PvdA indienen willen we de ontwikkelaar nog wel wat aandachtspunten meegeven. Ten eerste dus dat het onze voorkeur heeft als de woningen aan de straat van de Harmonielaan tegenover de huidige woningen sociale huurwoningen voor gezinnen zouden worden. Dit betekent dus dat de middenhuurwoningen elders in het complex een plekje moeten krijgen, al kan natuurlijk ook overwogen om ze geheel weg te laten maar ook aan middenhuurwoningen is veel behoefte, dus mogen de experts zich erover buigen wat daarvoor de beste mogelijkheden zijn.

De heer POELWIJK: dank u voorzitter. We hebben natuurlijk als D66 en als gemeente en als coalitie de ambitie om zowel sociaal als middenhuur te realiseren. Wij zijn al lang blij dat bij dit honderdtal sociale huurwoningen er nu ook ruimte is gevonden voor een aantal middeldure huurwoningen om in die behoefte te voorzien. Het lijkt mij juist niet wenselijk dat die middeldure huurwoningen dan nu maar alvast van tafel worden geveegd ten faveure van de sociale huur die we sowieso al in grote aantallen op dat perceel gaan realiseren. Hoe kijkt GroenLinks daarnaar?

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Dat was mijn vervolgzin op het moment dat u uw interventie aankondigde. Ook aan middenhuurwoningen is veel behoefte. Dus de experts kunnen zich erover buigen wat daarvoor de beste plekken zijn om die in dit complex te realiseren als we ze niet aan de straat zouden situeren. Dus dat de experts die een plan gaan maken kijken wat goede plekken zijn om die middenhuurwoningen in het complex te plaatsen.

De heer POELWIJK: dank u voorzitter. Ik meende toch te horen dat mevrouw Van 't Riet zei dat ze wat GroenLinks betreft ook wel uit het plan zouden kunnen als dat zo zou uitkomen en misschien is er dan nu de gelegenheid om dat nog even recht te zetten.

Mevrouw VAN 'T RIET: voorzitter, dat heb ik ook gezegd maar dat werd vervolgd door dat het ook wel kan. Ik laat de optie open.

De heer POELWIJK: voorzitter, het lijkt mij toch heel fijn als mevrouw Van 't Riet die optie dat de middeldure huur eruit gaat niet openlaat. Wat ons betreft moet die er komen. Over de situering in het plan zouden we misschien nog kunnen nadenken maar het is geen goede optie om nu alvast te zeggen haal die middenhuur er maar uit.

Mevrouw VAN 'T RIET: dat kunt u dus zo meteen in uw betoog nog een keertje benadrukken.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Misschien hebben we iets gemist maar wat is uw beweegreden om die grotere woningen op een speciale plek te wensen die ook sociaal zouden moeten zijn?

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Dat zijn precies die sociale huurwoningen waarvan mevrouw Kuilman zonet heeft aangegeven dat het gaat om de woningen die aan de straat liggen, die dus iets groter voorzien zijn dan het gemiddelde in het gehele complex en wat dus eigenlijk eengezinswoningen kunnen zijn aan de straat waar we echt al heel veel jaren geen meer van gebouwd hebben.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. U had ook kunnen pleiten voor grotere sociale huurwoningen elders in het complex.

Mevrouw VAN 'T RIET: voorzitter, dat had gekund maar dan zijn er dus geen grondgebonden gezinswoningen. Dan zijn dat weer appartementen waarvan er ook komen en waarvan er een heleboel komen maar deze woningen aan de straat is juist een mooie gelegenheid om een aantal gezinswoningen aan de straat op de begane grond te realiseren als sociale huurwoning.

Naast deze sociale huurwoningen voor gezinnen hebben we als tweede een punt dat er goed gekeken moet worden naar de ruimte voor het parkeren van fietsen en scootmobielen van de beoogde bewoners. Dit moet echt in verhouding staan tot het verwachte aantal bewoners. Dus minder dan een fietsplek per slaapkamer in het gebouw is naar onze mening echt onvoldoende en zal leiden tot veel fiets parkeren op straat.

Ten derde het parkeren van auto's. Ook het parkeren daarvan zal gerelateerd moeten worden aan het uiteindelijke aantal woningen zodat de parkeerdruk in de wijk niet onnodig zal toenemen. Als vierde willen wij nog meegeven dat het belangrijk is dat het gebouw als geheel inderdaad goed moet aansluiten bij de wijk en dat als er meer woonlagen komen dan nu min of meer wordt voorgesteld er extra over moet worden nagedacht hoe ervoor wordt gezorgd dat dit niet overkomt op de wijk als een massief hoog geheel dat boven alles uittorent zoals ook de inwoners vorige week tijdens de inspraak hebben laten weten. Het is duidelijk dat er een mooi startkader ligt. GroenLinks wil graag complimenten uitspreken voor de manier waarop de inwoners van de wijk zijn betrokken en vooral ook hun inbreng is meegenomen in de stappen en plannen tot nu toe. We gaan er dan ook vanuit dat dit ook bij de vervolgstappen zal blijven gebeuren. Wij zien uit naar de uitgewerkte plannen en zullen onze genoemde aandachtspunten zeker meenemen in de beoordeling daarvan en zoals gezegd zullen wij instemmen met de gevraagde beslissingen met betrekking tot het programma van eisen en de grondexploitatie.

De heer POELWIJK: dank u voorzitter. Ik snap het niet wat mevrouw Van 't Riet bedoelt. Zoals ik het hoor zegt mevrouw Van 't Riet wat ons betreft mogen die middeldure huurwoningen ook uit het plan maar ze zegt ook tegelijkertijd de experts mogen kijken waar die middeldure huurwoningen dan in dat plan terechtkomen. Dat kan toch niet tegelijk?

Mevrouw VAN 'T RIET: nee, ze kunnen dus kijken wat de beste optie is.

De heer POELWIJK: voorzitter, wat ons betreft is de beste optie dat die middeldure huurwoningen sowieso in het plan komen en u zegt de beste optie kan ook zijn dat middenhuur niet in het plan zit.

Mevrouw VAN 'T RIET: dat zou kunnen maar ik denk dat middeldure huurwoningen in dat plan wel van toegevoegde waarde zijn voor Diemen.

De heer POELWIJK: dan zijn we het volgens mij toch redelijk eens.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Vorige week spraken we al over het stedenbouwkundig programma van eisen met betrekking tot de realisatie van woningen op de Harmonielaan. We hebben daarbij aangegeven dat de VVD ondanks het feit dat het hierbij gaat om verdichting van de wijk niet negatief staat ten opzichte van het plan. Als reden hebben we toen ook aangegeven dat er sprake was van een goed participatietraject waarbij bewoners te kennen hebben kunnen geven ook niet afwijzend te staan ten opzichte van de woningbouw in hun wijk. Dat hebben we zelf ook kunnen constateren bij een bezoek aan de wijk een half jaar geleden. Ook is er voldoende groen in de buurt en dan denken we met name natuurlijk aan Park Spoorzicht. Samen met D66 is het heel belangrijk voor de VVD dat er nu ook middenhuurwoningen zijn gepland, al zijn het er niet al te veel. Als reden om toch een aantal middenhuurwoningen in het plan op te nemen werd onder meer diversiteit in de wijk genoemd, diversiteit in het woningaanbod dat kan zorgen voor meer doorstroming wat ons betreft. Dat is ook een groot goed.

Ook bouwtechnische aspecten zouden een rol hebben kunnen spelen en dat begrijp ik ook van mevrouw Van 't Riet met name. Wellicht ook niet onbelangrijk zijn de financiën. Waarschijnlijk is het toch zo dat met die middenhuurwoningen het financiële plaatje er beter uit zou komen te zien. Gelukkig neemt het college bij het toewijzen van de woningen ook in ogenschouw de mogelijkheid om woningen met name toe te wijzen aan mensen met een cruciaal beroep. Ten aanzien van de motie van GroenLinks en PvdA willen we graag nog even de reactie van het college afwachten voordat we hierover een beslissing kunnen nemen en de reactie is misschien ook nog wel van invloed op hoe wij überhaupt naar het plan gaan kijken en daarover gaan beslissen.

Mevrouw KUILMAN: dank u voorzitter. Ik wil nogmaals benadrukken dat de PvdA het ook heel erg belangrijk vindt dat er middeldure huur gebouwd wordt en dat we met die motie ook zeker daaraan niet willen morrelen, dat we alleen het verzoek hebben dat ze elders in het plan gerealiseerd worden. Het is dus niet dat wij met die motie zeggen skip het maar.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Dank u wel voor deze toevoeging. Dat stelt ons zeker gerust maar we horen ook graag van de wethouder of die kan bevestigen dat het college er ook zo tegenaan kijkt.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Ook wij hebben vorige week in de informatieve raad de lof uitgesproken over dit programma van eisen en ook voor het volgende participatietraject. Dan de motie. Ik begrijp de betrokkenheid van de indieners bij het onderwerp en de behoefte om zoveel mogelijk sociale huurwoningen te bouwen. Die hebben wij ook maar wat ze vragen in de motie is niet duidelijk. Wat willen de indieners? Ze hebben net wel iets toegelicht maar ik hoor toch nog wel wat tegenstrijdigheden. Wel of geen middenhuurwoningen op deze locatie maar maak er dan een duidelijke motie over. Nu lijkt het of sociale huurwoningen in de Harmonielaan opgeofferd moeten worden ten gunste van middenhuurwoningen. Alhoewel we de bouw van 100% sociale huurwoningen in de Harmoniehof toejuichen vinden we een mix met 10, 9 of 8% middenhuurwoningen acceptabel. Wij denken dat de architectonische uitwerking zal uitwijzen waar dit toe zal leiden.

Mevrouw KUILMAN: dank u voorzitter. Ik heb geprobeerd een zo duidelijk mogelijke motie te schrijven. Wellicht is dat niet helemaal gelukt maar in het dictum staat dus ook de middenhuurwoningen op een andere plek in het plan te bouwen. Dus we willen middeldure huurwoningen behouden, nogmaals.

De heer PRINS: voorzitter, als u binnen het plan wilt blijven, dan heeft dat volgens mij de consequentie dat als het over 8 middeldure huurwoningen gaat, dat er 9-11 sociale huurwoningen voor ingeleverd moeten worden.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Misschien hebben wij het dan niet goed gelezen maar ik begreep dat er sprake was van 98 sociale huurwoningen en daarbovenop nog een aantal middenhuurwoningen. Dus die 100 sociale huurwoningen zijn in ieder geval bij benadering nog steeds aan de orde. Dan gaat het niet om 8 of 10%.

De heer PRINS: voorzitter. Er wordt in het stuk gesproken over 8 middeldure huurwoningen en als je die elders in het plan wilt situeren volgens het huidige voorliggende programma van eisen komt dat ergens op een plek waar het ten koste gaat van de geplande sociale huurwoningen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Als er woningen worden verplaatst komen er op een andere plek woningen vrij. Dus zo simpel is het.

De heer PRINS: voorzitter. Er zijn nu sociale huurwoningen gepland aan de Harmonielaan. Daar willen de indieners van de motie middeldure huurwoningen hebben. Dat gaat toch ten koste van andere woningen.

Mevrouw KUILMAN: voorzitter. Het lijkt erop dat er een grote spraakverwarring is. In het plan Harmoniehof komt een stukje laagbouw. Wij zouden daar heel graag sociale huurwoningen willen. Wij vragen het college dat te onderzoeken en om in dat onderzoek mee te nemen hoe de middenhuurwoningen op een andere plek in het plan gerealiseerd kunnen worden. Simpelere dan dit kan ik het niet voor u maken maar wellicht dat het college nog dingen kan verduidelijken.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Is meneer Jägers met ons van mening dat GroenLinks ons op het verkeerde been zet door ook te zeggen van als het niet kan, dan maar niet?

De heer JÄGERS: eerlijk gezegd begreep ik dat ook en daar zijn we natuurlijk niet blij mee. Dat betekent ook dat we moeten kijken hoe we straks de stemming moeten ingaan. We zullen daarvoor eventueel een schorsing aanvragen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Vorige week hebben we al gezegd dat we akkoord gingen met dit fantastische plan met historisch voor Diemen een volledig participatieproces vanaf de schetstafel tot nu toe het programma van eisen. Wij hebben ook gekeken naar die motie en we ondersteunen die motie ook om te kijken of middenhuurwoningen verplaatst kunnen worden in een ander deel van het plan maar het blijven 8 middenhuurwoningen. Mevrouw Kuilman heeft dat al bevestigd. Het is gewoon van de ene plek naar de andere plek en mevrouw Van 't Riet moet daar maar achter staan denk ik.

De heer POELWIJK: dank u voorzitter. Wij zijn ook blij met dit plan, het toevoegen van een significant aantal sociale huurwoningen in onze gemeente en een goed participatieproject dat doorlopen is. Dus daar kunnen wij erg tevreden over zijn. In de informatieve raad hebben we ook een toezegging van de wethouder gekregen over de buurtkamer in dat plan, dat het niet een voornemen is maar dat die ook daadwerkelijk gaat komen. Hij had een toezegging gedaan over een aanpassing van de tekst. Dat kon nu natuurlijk nog niet verwerkt worden maar misschien kan hij dat nog even verduidelijken hoe dat gaat landen in de tekst.

Wat betreft de motie is het natuurlijk zo, daar hadden wij in het debatje met GroenLinks ook al even een discussie over, dat wij middeldure huur heel erg belangrijk vinden en dat we erg blij zijn dat dit ook in het plan terecht is gekomen, dat er voor een aantal woningen ruimte is gevonden. Dus in de eerste plaats kijken wij ook even naar het college van wat zou deze motie betekenen voor die middeldure huurwoningen in het plan en in de tweede plaats is het natuurlijk ook zo, de PvdA geeft terecht aan dat in de afgelopen jaren niet veel grondgebonden eengezinswoningen in de sociale huur zijn gerealiseerd maar daar wil ik ook wel tegenover zetten dat we in het middeldure huursegment ook niet of nauwelijks dat soort woningen hebben gebouwd. Dus ook in dat middeldure segment is daar net zoveel behoefte aan. Dus in de eerste plaats kijken we even naar het college voor een waardering van die motie en daarna zullen wij onze afweging nog maken.

Mevrouw VAN MARION: dank u voorzitter. Wat betreft de Harmonielaan hadden wij al aangegeven dat wij blij zijn met de grote betrokkenheid van buurtbewoners en de buurtkamer als waardevolle toevoeging zien. Ook de inzet van een professionele wooncoach zien wij als waardevol. De zorgen die geuit zijn door inwoners over niet in aanmerking komen voor de regeling is zorgelijk. We hadden gevraagd naar de mogelijkheden voor uitzonderingen op de regels. De wethouder gaat ermee aan de slag vernamen wij vorige week. Daarom kunnen wij nu instemmen met de gevraagde beslissingen. Wat betreft de motie. Die vinden wij sympathiek maar we steunen hem niet. Wij willen de plannen aanhouden. Er is toch ook veel vraag en behoefte aan middenhuurwoningen. Wij hebben ook afspraken met elkaar gemaakt over de verdeling van nieuwbouwwoningen. Onafhankelijk Diemen houdt vast aan deze afspraken en wij hopen u ook.

De heer PRINS: voorzitter, ik zie de naam van de heer Sikking onder de motie staan. Is dat een vergissing?

De VOORZITTER: we hebben dat in iBabs gecorrigeerd. Zie de laatste versie.

Wethouder PRINS: dank u voorzitter. Laat ik eerst beginnen met de motie. We zijn op een punt aangeland dat we een schetsontwerp moeten maken en de suggestie om te kijken naar sociale woningen op een andere plek in het ontwerp, daar is het een goed moment voor om nu naar te kijken. Dat wil niet zeggen dat het ten koste gaat van de middenhuurwoningen die we eerder hebben. Het wordt wel een puzzel van hoe we dat allemaal gaan inrichten. Het uitgangspunt voor dit project is 100 sociale woningen, dat is altijd zo geweest en alles wat we meer kunnen doen zijn middenhuurwoningen. We gaan gewoon kijken of dit past in het plan en dan komen we bij u terug met het schetsontwerp.

Dan wil ik even doorgaan naar de toezegging van D66. Om alle verwarring te voorkomen ga ik hem heel concreet maken en dat is "In het programma van eisen wordt bij hoofdstuk 5 programma bij paragraaf 5.3 op bladzijde 28 de tekst gewijzigd, zodanig dat duidelijk is dat de buurtkamer gerealiseerd gaat worden". Dat is de aanpassing en als de aanpassing gedaan is kunnen we de toezegging afdoen.

Dan parkeren. Vorige keer is in informatieve raadsvergadering ook de vraag gesteld over parkeren en de parkeernormen. Ik denk dat de parkeernorm zoals die in de technische vraag is beantwoord niet juist is. Als ik kijk naar onze nota Parkeernormen is het per kamer en we houden ons gewoon vast aan de parkeernormen zoals die ook gelden. Dus de zorg dat er te weinig zouden zijn, wij hanteren gewoon de parkeernormen zoals we bij nieuwbouw doen. Vorige week hadden we ook een inspreker ten aanzien van participatie. Er zijn een aantal aandachtspunten meegegeven aan ons en daar gaan we uiteraard opnieuw naar kijken in het vervolg want we gaan gewoon door met participatie, dus dat nemen we ook in de volgende sessie met de inwoners mee.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Het antwoord van de wethouder stelt ons niet helemaal gerust ten aanzien van de motie en of er wel of niet middenhuurwoningen komen. Het is wel de bedoeling en de motie geeft het gedeeltelijk wel aan dat het de bedoeling is maar kan de wethouder nog aangeven in hoeverre er op een later moment nog besluitvorming kan plaatsvinden op dit punt?

Wethouder PRINS: dank u voorzitter. Nogmaals, we houden ons even vast aan wat er nu in het programma van eisen staat en daar is ook plaats voor middenhuurwoningen. We gaan daarmee het schetsontwerp in en dat schetsontwerp komt weer in de besluitvorming in het proces verderop. Dus de middenhuur zoals die er nu in zit blijft er ook gewoon nu in zitten. Dus daar gaan we mee verder.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Heeft u zoals gebruikelijk een advies op deze motie of hoe moeten we daar tegenaan kijken?

Wethouder PRINS: dank u voorzitter. Mijn advies is: de vraag is om nader te onderzoeken of het mogelijk is dat die sociale woningen aan de plaats van de Harmonielaan geplaatst kunnen worden. Dat gaan we onderzoeken samen met Rochdale en ook weer in het participatietraject gaan we met inwoners kijken of dat een passende oplossing is voor dit project. Dus dat nemen we daarin mee.

De heer JÄGERS: dus er is wat u betreft gewoon sprake van die 8 middenhuurwoningen?

Wethouder PRINS: voorzitter, ik denk dat ik een beetje in herhaling val. De middenhuurwoningen zijn nu gepositioneerd in het plan en dat blijft ook zo. We gaan nu onderzoeken hoe we dat in kunnen passen in het project Harmonielaan.

De heer JÄGERS: dat is dan duidelijk. Dank u wel nogmaals de bevestiging.

De heer PRINS: voorzitter. De wethouder zegt er wordt een onderzoek gevraagd en dat gaan we doen. Kan ik daaruit afleiden dat de wethouder de motie overneemt?

Wethouder PRINS: dank u voorzitter. Dat kunt u aannemen, ik ondersteun deze motie.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Ik heb nog wel een vraag aan de heer Jägers. Betekent dit nu dat u voor dit programma van eisen gaat stemmen?

De heer JÄGERS: voorzitter, wij willen voorstellen om even te schorsen om hier even over te praten want we blijven het toch een beetje ingewikkelde constructie vinden. Dus ik kan nog geen antwoord geven maar het raadsvoorstel is wat ons betreft oké maar hoe we tegen de motie aankijken gaan we nog even bespreken in de schorsing.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Ik vind het wel verrassend dat de VVD voor inbreiding is. Tot nu toe is de VVD altijd heel erg tegen inbreiding. Dus het is mooi om te zien dat de VVD toch ook voor inbreiding kan zijn met woningbouw.

De heer JÄGERS: jazekeer, dat kan ik mij goed voorstellen dat u daar blij mee bent maar we hebben ook heel duidelijk aangegeven wat de redenen daarvoor zijn. Ik hoop dat u dat ook heeft kunnen begrijpen.

De VOORZITTER: u vraagt om een schorsing. Ik schors de vergadering voor 3 minuten.

De VOORZITTER: ik heropen de vergadering.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Een lastige kwestie. Na overleg met wat anderen hebben wij toch de mening dat wij in ieder geval voor het plan kunnen gaan stemmen. Ten aanzien van de motie is het toch zo dat er al heel veel grondgebonden woningen in de sociale sector zijn aan de Harmonielaan en als het gaat om diversiteit van woningen, dan vinden we het voorstel dat wordt gedaan in de motie niet heel geslaagd. Dus daar zullen we dan tegen stemmen.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. We vinden het inderdaad heel fijn dat de VVD meestemt met deze inbreidingsplannen en dat dit mede is omdat er blijkbaar geen bewoners zijn die hier tegenin gesproken hebben en omdat de inwoners voor zijn, is de VVD ook voor inbreidingslocaties.

De heer PRINS: voorzitter, is het nodig dat die motie in stemming wordt gebracht als de wethouder hem heeft overgenomen?

De VOORZITTER: dat is aan de indieners van de motie en ik heb begrepen dat zij de motie overeind houden. Dan gaan we het in stemming brengen.

De heer PRINS: dan zullen wij tegenstemmen.

De VOORZITTER: dan gaan wij eerst het raadsvoorstel in stemming brengen en daarna de motie. Dus allereerst aan de orde het stedenbouwkundig programma van eisen. De stemming is geopend. Voor zijn uitgebracht 20 stemmen en daartegen 0. Het voorstel is unaniem aangenomen.

Dan wordt nu de motie sociale gezinswoningen Harmoniehof in stemming gebracht. Voor zijn uitgebracht 11 stemmen en daartegen 9. De motie is aangenomen. Tegen de motie stemmen de fracties van VVD, Ouderenpartij Diemen, D66 en Onafhankelijk Diemen. Dan hebben wij tenslotte een hamerstuk.

4. Tweede Voortgangsrapportage Duo+ en tweede wijziging begroting Duo+ 2024

Akkoord.

De VOORZITTER: dan gaan we nu naar de sluiting van de vergadering, niet voordat ik ook alle ambtenaren, medewerkers, heb bedankt voor het opstellen van de programmabegroting. Die had een iets andere opzet dit jaar dan de andere jaren maar ons dankwoord is niet minder groot. Dus dank aan de ambtelijke organisatie voor al het werk dat in de programmabegroting en natuurlijk in alle andere voorstellen maar vandaag ook zeker de begroting is gestopt. Ik sluit de vergadering. Wel thuis.

5. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.59 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 12 december 2024.

, de voorzitter

, de griffier